

(ISSN: 2602-4047)

Aktaş Kubal, S. & Çetinkaya, S. (2021). The message problem in the children's book: Diary of a Wimpy Kid, *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 6(13), 1094-1142.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijoecc.393>

Article Type (Makale Türü): Research Article

THE MESSAGE PROBLEM IN THE CHILDREN'S BOOK: DIARY OF A WIMPY KID

Semra AKTAŞ KUBAL

PhD student, University, Ordu, Turkey, semraktas@icloud.com

ORCID:000-0002-4161-1735

Seher ÇETİNKAYA

Assoc. Prof. Dr. Ordu University, Ordu, Turkey, sbayat_cetinkaya@hotmail.com

ORCID:0000-0002-1330-106X

Received: 06.01.2021 Accepted: 25.05.2021 Published: 14.06.2021

ABSTRACT

The formal or informal learning environments that children encounter during their learning process have a significant effect on forming their meaning structures. Children's books are undoubtedly one of the frequently used tools and where implicit learning takes place. These books are expected to provide readers with suitable environments for their development level, enrich meaning universes, and support them in developing desired behaviors. This study aims to determine the negative messages that can reach children with Diary of a Wimpy Kid implicit learning, whose first book was put on sale in 2007 and continues to preserve its place in the most-read list with the other books of the series. For this purpose, the document analysis method was used in the study, and the collected data were analyzed with content analysis. As a result of the research, 4 themes, namely character traits (f = 184), language and style (f = 80), attributing value (f = 42) and trivialization (f = 28), and different categories and sub-categories for each theme were reached. As a result of the research, considering that the book examined was read since primary school, it was determined that the protagonist's development method, the subject and contents covered, its suitability for children in terms of language and expression were discussed, and negative messages were presented to children through this book.

Keywords: Diary of a Wimpy Kid, children's book, negative messages, hidden curriculum.

INTRODUCTION

Each society has a certain ideal of persona (Durkheim, 2016) and it is aimed to reach this ideal through formal (written) curriculum in the formal education process. However, students do not only acquire the “desired” behaviour of the curriculum in the education and training process. Apart from curriculums, there are many factors effecting children's behaviour, attitudes, perceptions, opinions, and values whether in a positive or a negative way. This situation can be explained within the context of the hidden curriculum concept. The hidden curriculum is defined as ‘the curriculum that is operated underhanded to achieve its latent goals, outside the official curriculum, while enabling to achieve different goals, whether positive or negative’ (Sönmez & Alacapınar, 2015: 52). Although the focal point of the studies on the hidden curriculum (Yüksel, 2007; Çubukçu, 2012; Çobanoğlu & Engin Demir, 2014; Alsubaie, 2015) is the examination of the hidden curriculum of a school in the education process, there are also studies that examine the folk narratives (Cemiloğlu, 2006), the media (Horn, 2003), children's books (Azizoğlu et al. , 2018), the story of Dede Korkut (Aksoy, 2014), and the TV program concerning health (Stanek et al. , 2018) within the context of the hidden curriculum. Children receive messages not only from the school's official and / or hidden curriculum, but also from many non-school sources such as social media, family, TV, and social environment. Children’s books are undoubtedly one of the sources of the messages that are defined as the information, message given in verbal or written form (TDK ,2020).

Children's literature, which is the most elaborated form of writing (Şirin, 2000a), constitutes all verbal and written works for the dreams, feelings, and thoughts of individuals who are at childhood period between the ages of 2-14 (Oğuzkan, 2010). Children's world of emotions and thoughts are enriched with linguistic and visual messages with artistic qualities (Aslan, 2019), and the child's interaction with the book takes place as a result of the child's imaginary and intellectual effort to comprehend the messages presented by the artist (Sever, 2013). The message, which is the basic idea that the artist wants the reader to receive (Sever, 2007b), takes part as an element in all texts, and its presentation forms may vary according to the text types. In informative texts such as articles, essays, and interviews, the message is often conveyed to the reader in a clear judgement form (Sever, 2007b). Since narrative texts such as novels, stories, tales, fables, legends, epics, and theatre are fictional, messages are often presented latently (Karatay, 2018). The writer of children's literature is also expected to give the messages through emotion (Arıcı, 2018). In addition, the messages in children's books should be suitable for the developmental characteristics of children and should support the child's cognitive, affective and social development (Demirel, 2011).

Books are important sources of information; they can be used as a source of information of everything from cooking to space exploration. Children, like adults, have the potential to learn lots of things about the world with the help of books (Woolley & Cox, 2007). From a didactic point of view, children's books provide children with new knowledge about the world, improve their vocabulary and develop language skills (Pulimeno et al, 2020). At the same time, children's books should help raise generations that are deliberative, sensitive and questioning

(Erdal, 2008). Certainly, the purpose of children's literature is not to create the ideal child or to be didactic. Direct advice may cause the child to develop a negative attitude towards literature and reading. Instead, reading process should include a slice of life by keeping the child's curiosity and interest alive. (Sever 2013). This is because children find the opportunity to comprehend the lives of others through books (Lukens, 2003, p.8). These books help children to create new experiences of life when they encounter different lives and different type of people in the books and learn how to cope with the difficulties of daily life (Woolley & Cox, 2007). Considering that children can perceive what they read in stories as 'knowledge', it is crucial that the books are written properly in terms of form and content (Erdal, 2008) because the ability to learn from books brings the risk of misinformation and misunderstanding (Shtulman & Carey, 2007).

The messages that the writer of children's literature conveys to the child with the characters, theme, subject, main idea and various language and expression elements allow different doors to open in their semantic universes. Heroes, one of the tools by which messages are presented effectively, are characters that the child reader identifies and are developed by the authors in various ways. According to Zivtci (2006), while explicit (developed) characters are presented to the reader with their speaking, emotion, thought, behaviour and appearance aspects and convincing qualities; implicit (undeveloped) characters are characters that are introduced superficially and are known for a particular trait. While static characters remain largely the same throughout the course of the storyline, dynamic characters are the characters that changes as a person from the beginning to the end of the work and has a new character trait. According to Lukens (2003), the purpose of character development is for the characters to be real so that the child will be able to understand human nature. Characters who achieve success by using magic or violence are negative examples that children with poor reading culture may identify with (Sever, 2013). Therefore, the hero should be developed in a way that will improve the child's sense of self and will set an example when struggling with difficult and unpleasant situations that they may encounter in life (Sever, 2013).

Şirin (2007) states that the adaptation of the fictional characters to television / cinema reduces their reading, but also ensures that the books continue to exist. In addition, Erdem (2011) found that children's favourite protagonists are funny and entertaining characters. The book called the Diary of a Wimpy Kid, which was put on the market in 2007 and remains to be one of the best-sellers in Turkey since then, and was also adapted to a movie, is a children's book that presents the diary of a funny kid who is described as 'Wimpy'. Moreover, this book is among the books that are widely read by children across the world. It is thought that analysing the messages that are given to a great deal of children has of great importance in terms of widely read books. In addition, Aktaş Kubal (2019) examined the widely read children's books in terms of values and concluded that the values of the book named Diary of a Wimpy Kid have a high rate of 40.64% in negative processing. Based on this result, it was found necessary to analyse the negative messages that the book named Diary of a Wimpy Kid might contain. When the relevant literature is examined, there are studies that analyse school life (Erdal & Yurtseven Yılmaz, 2018), conceptual skills (Nedim Bal et al., 2020), comedic elements (Karababa & Alamdar,

2017), and values (Aktaş Kubal, 2019, Küçük, 2019, Özer, 2019) in the Diary of a Wimpy Kid. This study, however, is different from the others in terms of analysing the negative messages that could be contained in the Diary of a Wimpy Kid. When the possibility that a book with a wide range of accessibility, therefore a wide sphere of influence can be an effective tool which can be used in the dissemination of all kinds of personal, social, cultural, religious and universal messages is taken into account, it is thought that analysing this book in terms of the negative messages it may contain will contribute to the field with regard to examining the possible effects on children's behaviour, attitudes, perceptions and values and discussing within the context of the hidden curriculum.

METHOD

Document analysis method was used since this research was designed in a qualitative research pattern and the book, which was found to be a best-seller, was examined and interpreted in terms of its negative messages. Ary, et al. (2010) also define this method as content or document analysis. It is a method frequently used to collect and analyse data in qualitative research and aims to identify patterns or themes in the material by examining the content in a particular material group (Schreiber & Asner-Self, 2011). Using this technique, a researcher can indirectly examine everything from trends in child-rearing practices, to the types of heroes' people prefer, and even the degree of violence on television. Through analysis of literature, popular magazines, songs, comics, cartoons, and movies, they can reveal different types of presentation of gender, crime, religion, education, ethnicity, affection and love, violence and hatred (Fraenkel et al., 2012).

Study Material

Within the scope of this study, in order to analyse negative messages it contains, the book named the Diary of a Wimpy Kid¹ published in 2007 and remains to be a best-seller since (Amazon, Kitap yurdu, Kitap seç) and was adapted into a movie. The fact that this book, which is printed almost every year, with thick cardboard covers, with illustrations, each consisting of 224 pages, in daily style, and containing comedy elements, was highly appreciated by children, has been effective to be chosen for analysing. The main character of the book is Greg, while the other characters are Greg's mother and father, older brother Rodrick, brother Manny, best friend Rowley, school friends, teachers, and others.

Collection and Analyse of the Data

The first book of the series called Diary of a Wimpy Kid, which was determined to be a best-seller was used as a data collection tool, and content analysis was used in the analysis of the data acquired in this study. Content analysis aims to conceptualise the collected data, organise it in a logical sense according to the concepts reached, and reveal the themes explaining the data. (Yıldırım & Şimşek, 2016).

¹The analyses in this study were carried out using the Turkish translation of Diary of a Wimpy Kid. Kinney, J. (2013). Saftirik Greg' in Günlüğü. İ. Akin (Trans.), (18th Edition). Epsilon.

A 4-step content analysis has been performed in this study;

1. Coding of the Data: According to the coding classification made by Strauss and Corbin (1990), coding was made according to the concepts derived from the data. In this coding, the researcher reads the data line by line and tries to detect the important aspects within the framework of the purpose of the research and generates codes in line with this meaning or creates codes based on the data directly (Yıldırım & Şimşek, 2016). In this context, with the intention to detect the negative messages in the Diary of a Wimpy Kid series, the book was first read thoroughly a few times, then the detected messages were interpreted and proceeded to coding process.
2. Finding the themes: The detected codes were brought together and examined, classified and categorized according to their common characteristics and relations. As a result of the detected concepts, sub-categories, categories and consequently themes were achieved. Internal and external consistency has been tried to be achieved by checking whether these themes are different from each other and constitute a meaningful whole in itself. Expert opinion was received for the representation levels of the data and the necessary arrangements were made.
3. Arranging and defining data according to codes and themes: The acquired data were arranged according to codes and themes and theme, category and subcategories were achieved.
4. Interpretation of the findings: Maps showing the categories, subcategories and frequencies that make up the themes were prepared in the MAXQDA program, explanations were made for each of them, and the messages considered to represent the theme best were set forth and interpreted with direct quotations.

Ensuring Validity and Reliability

In qualitative studies, internal validity is defined as *credibility*, external validity as *transmissibility*, internal reliability as *consistency* and external reliability as *verifiability* (Şimşek & Yıldırım, 2016). In this study, some strategies were resorted to for ensuring validity and reliability. In order to ensure credibility, the data source document was read several times, and the influence of the researchers was tried to be reduced by interacting with the document for a long period of two months. Researcher diversification is another strategy used to increase credibility. For ensuring transferability, expressions reflecting the messages with detailed descriptions were presented with direct quotations from the book and each was explained in detail within the context of the research. In addition, the analysis of the data was performed separately by both researchers and it was determined that the consistency was over .90. 4 chapters randomly selected from the book were coded by two researchers (Classroom Training Expert), and it was determined that the coding was consistent. During the coding phase, confirmation was received from two different experts, and expert opinion (Classroom Training Expert) was consulted about the themes reached, the level of representation of the data and the accuracy of the categories and sub-categories. Researchers' constant confirmation of the results and data reached, diversity of

researchers, and confirmation from two different researchers are other strategies that are required in order to ensure the principle of verifiability.

FINDINGS

Negative messages reached as a result of the analysis conducted to determine the negative messages in Diary of a Wimpy Kid are classified under theme, category and sub-categories. As a result of the analysis, 4 themes were created: character traits ($f = 184$), language and style ($f = 80$), value attribution ($f = 42$), and trivialization ($f = 29$), and these themes were divided into categories and sub-categories.

Character Traits

Theme of *Character Traits*; Consists of bullying ($f = 58$), irresponsibility ($f = 19$), selfishness ($f = 15$), malicious joy (schadenfreude, in German) ($f = 13$), insensitivity ($f = 12$), disdain ($f = 12$), disobedience ($f = 12$), disrespect ($f = 9$), lying ($f = 7$), cheating ($f = 7$), sabotaging ($f = 7$), not owning the mistakes ($f = 6$), avoiding struggle ($f = 4$), rudeness ($f = 3$). Bullying category is divided into two sub-categories as peer bullying ($f = 53$) and sibling bullying ($f = 5$). While the subcategories of peer bullying are categorised as physical violence ($f = 18$), humiliation ($f = 12$), emotional violence ($f = 10$), taking advantage of friends ($f = 8$), calling names ($f = 3$), shutting off ($f = 1$), and threatening ($f = 1$), subcategories of sibling bullying are categorised as emotional violence ($f = 3$), and damage to property ($f = 2$).

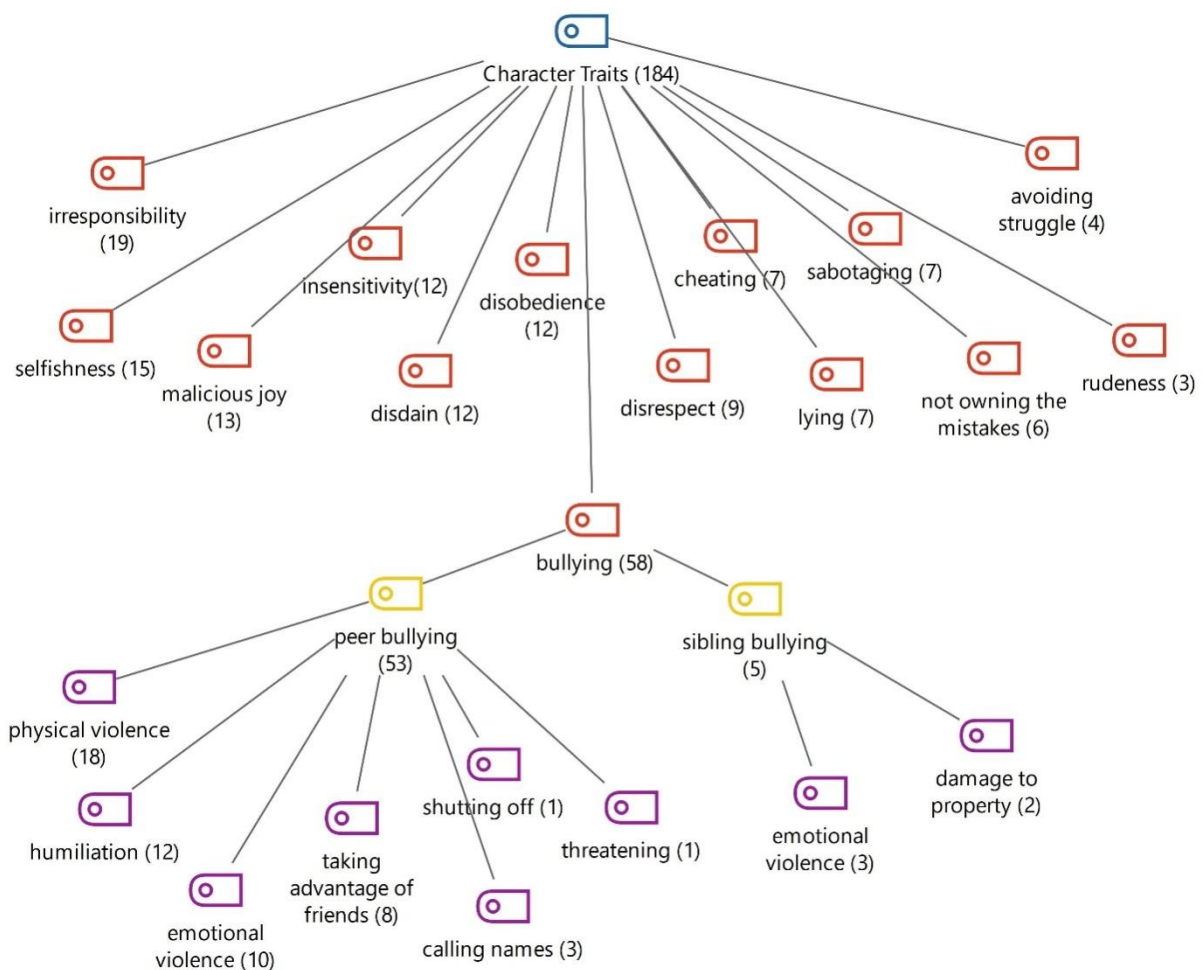

Figure 1. Categories Concerning the Theme of Character Traits

In the Character Traits theme, there are negative character traits that are developed in the main and supporting characters of the book which might lead to implicit learning. These categories and related citations are given below:

'... I didn't know what to do, so when the time came to start singing, I just kept my mouth shut.' (p.116)

Greg is taking part in a school play and needs to sing. However, according to him, this is a disgrace that will cause him to be ridiculed. He thinks that his brother among the audience is preparing to film him and will use it to mock him for life. Even though it is his turn, he does not sing the song, causing the event to be disrupted. In the citation above, the case of not fulfilling the responsibility is discussed based on these facts.

Selfishness category includes being selfish in friendships, selfish expectations in relationships with others, keeping personal interests before others' victimization, making selfish inferences from what happened, and blaming others. Here are some of the citations regarding this category:

'That last part really isn't fair, because that's punishing me, and I didn't even do anything wrong. And now where am I supposed to play my video games?' (p.66)

Rowley was grounded for a week and was not allowed to watch TV or have Greg over at his house because of Greg. Greg, on the other hand, visits Rowley to play violent games that his family doesn't allow him to play, but he is angry that he won't be able to do these things for a week. In the citation above, the case of Greg's selfish actions is discussed since he is interpreting the punishment his friend received in line with his own interest.

The category of *malicious joy* consists of wishing bad things for others, making plans to revenge and harm others, enjoying the accidents experienced by others by making selfish inferences, feeling glad to put others in a difficult situation, wanting to hurt others for personal gain, feeling satisfied when others experience difficulties like he did. Here are some of the citations regarding this category:

'It had rained that morning. There were a lot of worms on the sidewalk. So, I decided to have some fun with the kids.

– EEEEE (picks up the worms and scares the kids)' (p.186)

In the citation above, the case of Greg finding joy in scaring kids and this situation indicating *malicious joy* is discussed.

The category of *insensitivity* consists of not caring about the consequences, even though being the one causing the problem, not being sensitive to the difficult situations and worries experienced by others, not being empathetic, being unresponsive to people's needs and gestures, ignoring the pain of others, ignoring the effect of his behaviours on people. Here are some of the citations regarding this category:

'After the play was over, my family went home together. Mom had brought a bouquet of flowers and I guess they were supposed to be for me. But she ended up tossing them in the trash can on the way out the door.

I just hope that everyone who came to see the play was as entertained as I was.' (p.119)

In the citation above, Greg's insensitive behaviour is discussed due to the fact that although he sabotaged the school play and therefore made others upset, he is still entertained by this situation.

The category of *disdain* includes looking down on father, friends, competitors, taking part in an activity, products of student made with effort, and friend groups which he could not be included. Citation regarding this category is as follows;

'So today we spent an hour learning the worst song that's ever been written.' (p.111)

The category of *disobedience* includes making plans to achieve things that his parents do not allow, displaying secret behaviours, acting against punishment, seeing the mother as someone who needs to be listened once in

a while; acting against the plan set by the teacher, and disobedience toward teacher. The citation regarding this category is given below;

'I have never gotten the chance to listen to one of those Parental Warning CDs, because Mom and Dad never let me buy them at the mall. So, I realized the only way I was going to get a chance to listen to Rodrick's CD was if I snuck it out of the house.' (p.38)

The category of disrespect includes indifferent, careless, excessive, disturbing behaviour towards the opponent, audience, teacher, friends, effort. The citation regarding this category is given below;

'... Subs are like comic gold. You can say just about anything you want, and you can't get in trouble.

-Greg Heffley, will you please do this problem?

- Your Mama!

- Excuse me?

- Your big fanny granny!

-Well, I hardly think that's...

-Your slap-happy grandpappy!' (p.207)

The category of *lying* includes lying to prevent unwanted situations, deceiving his father in order to pretend to be obedient, deceiving the family due to the possibility of them not allowing, making false promises for financial gain and lying to friends to attract attention. Some of the citations regarding this category are given below;

'Anyway, after I got done mopping the floor with Rowley today, I headed home. I ran through the neighbour's sprinkler a couple times to make it look like I was all sweaty, and that seemed to do the trick for Dad.' (p.33)

The category of *cheating* includes resorting to cheating to deceive family, friends, teachers; making cheating plans, hiding papers to sabotage the opponent. Citation regarding this category is given below;

'... I sit in the back of the room, right next to this giant map of the United States. All the capitals are written in big red print, so I knew I had this one in the bag.' (p.99)

The category of *sabotage* includes deliberately failing in order not to take extra responsibility, acting with the aim of lowering the expectations, disrupting a common activity due to his personal plans, and eliminating the opponent. The citation regarding this category is given below;

'So now I'm trying to think of ways to get Mrs. Norton to kick me out of the play.' (p.108)

In the citation above, the situation where Greg regards taking part in a school play as a teasing thing and plans to get himself out of it is discussed.

The category of *not owning the mistakes* includes blaming his teachers and friends for his mistakes, insisting on the mistake, thinking about the mistake and laying the burden on the other side instead of making up for it. Some of the citations regarding this category are given below;

(although he is at fault) 'In fact, now that I think of it, Rowley has been TOTALLY giving me the cold shoulder lately. And that's really lame, because if I recall correctly, HE'S the one that sold ME out.' (p.195)

Because of Greg's mistake, his friend Rowley is grounded, Greg hides it, but Rowley later reveals the truth. As a result, as Greg does not entitle his friend to take offense, he also exhibits behaviour of not admitting the mistake by labelling the revealing of the fact as selling friends.

The category of *avoiding struggle* includes not accepting the current situation, making preconceptions and not trying to change it, and believing that even the home city will need to be changed/escape when in a difficult situation. Citation regarding this category is given below;

'Rowley was starting to panic, and I don't blame him either. If the truth ever came out how the Cheese disappeared, Rowley would be finished. He'd have to move out of the state, and maybe even the country.' (p.220)

Even touching the moldy cheese laying on the basketball court by accident is a reason to be excluded, but Rowley, who is bullied by her peers, is forced to eat this cheese. In the citation above, the message that Rowley should quit school instead of fight against the difficulties in case Greg's truth is revealed is discussed.

'I guess I didn't do a good job of hiding my disappointment, and Mom got mad. All I can say is, I'm glad I'm still a kid, because if I had to act happy about the kinds of gift grown-ups get, I don't think I could pull it off.' (p.130)

Greg doesn't like the gift he got from his uncle for Christmas, but he has the point of view that he won't need to hide it, he just tries to justify it as for being a child. In the citation above, this case of rudeness is discussed.

The category of *peer bullying* includes physical violence, humiliation, emotional violence, calling names, shutting off and threatening taking place in the characters' relationships with their age group and school friends.

The category of *physical violence* includes acts of violence towards friends, trying to legitimize violence at school, repeating violent acts in order to have fun, having a real weapon in costumes, using sports for violence, not showing sensitivity to helping a friend who is hurt because of him, and forcing someone to deal with problems with a fight. The citation regarding this category is given below;

'I finally knocked Rowley off the Big Wheel today, but it didn't happen the way I expected. I was trying to hit him in the shoulder, but I missed, and the football went under the front tire. Rowley tried to break his fall by sticking out his arms, but he landed pretty hard on his right hand...' (p.146)

In the citation above, the case where Greg, who resorted to physical violence many times through games and was not bothered by it, tried to hit his friend with a football in the head and caused him to fall off the bike is discussed.

The category of *humiliation* includes mocking, looking down on his friend, using slang words to humiliate him, insulting his friends' performance. Some of the citations regarding this category are given below;

'Now I needed a partner; so, I called Rowley. I realised I did a big mistake when I saw him in a silly costume.'
(p.187)

In the citation above, the case where Greg humiliates his friend's clothes, accordingly, his friend and indicating his point of view is discussed.

The category of *taking advantage of friends* includes trying how dangerous it is on a friend before using it himself, risking his friend while avoiding the risk, making his friend work, staying silent when his friend suffer the consequences of his own acts, putting his responsibility on his friend, using his friend for fun, making friends with someone else out of spite. Some of the citations regarding this category are given below;

'It was Mrs. Irvine, who is friends with Rowley's mom. She must have thought I was Rowley, because I was borrowing his coat. And I wasn't about to correct her, either.'

-Rowley Jefferson, the principal is going to hear about this!

-Yes ma'am.' (p.187)

When Greg is scaring the kids with the worms on the sidewalk, he is wearing Rowley's coat and Rowley's neighbour couldn't see that Greg was the one who is wearing the coat, blames Rowley. In the citation above, the case that Greg prefers to take advantage of the situation rather than owning it is discussed.

The category of emotional violence includes behaviours of using content and elements to intimidate friends and hurt the feelings of a friend by making friends with someone else out of spite. The citation regarding this category is given below;

'It had rained that morning. There were a lot of worms on the sidewalk. So, I decided to have some fun with the kids.'

- Eeeee (picks up the worms and scares the kids)' (p.186)

In the citation above, the case that Greg is scaring the kids with the worms on the sidewalk and emotionally violate them and he's having fun doing it is discussed.

The category of calling names includes making his friends feel sad by calling them names. Some of the citations regarding this category are given below;

'...This kid named Preston Mudd got named Athlete of the Month for being the best player in the basketball unit, so they put his picture up in the hallway.

P Mudd.

Athlete of the Month.

It took people about five seconds to realize how 'P. Mudd' sounded when you said it out loud, and after that, it was all over for Preston.

'Pee Mudd!'

'Pee Mudd!' (p.85)

The category of *shutting off* includes the shutting off of a friend because of a school-related situation. Citation regarding this category is given below;

'This kid named Abe Hall got the Cheese Touch in April, and nobody would even come near him for the rest of the year. This year Abe moved away to California and took the Cheese with him.' (p.16)

There was a cheese laying in the basketball court in the school and it seemed to be a reason to be stayed away from that person by Greg and other kids in school to touch the moldy cheese. In the citation above, the case where the kid who touched the cheese was shut off by his peers and left school is discussed.

The category of *threatening* includes threatening the friends. Citation regarding this category is given below;

'I told him that if he wasn't back outside in one minute, I was going to start helping myself to his candy.' (p.16)

In the evening when Greg and his friend Rowley was out for trick or treating, Rowley wants to use the bathroom. However, Greg do not let him and then he allows by setting conditions. In the citation above the case of threatening his friend is discussed.

The sub-category of *sibling bullying* includes emotional violence and damaging his objects.

The category of emotional violence includes behaving against the desired behaviour of his sibling, mocking and scaring his sibling. Citation regarding this category is given below;

'Then I held the ball of thread over him pretending like I was going to make him eat it.

-YAAAAH!

-SCREAM!! SQUEAL!!

Right when I was about to let him go, he slapped my hand and made me drop the thread. And guess what? That fool swallowed it.' (p.139)

In the citation above, the fact that Greg is scaring his brother with a ball of thread making it seem like a spider and enjoying it, thus emotional violence to his brother is discussed

The category of *damaging the objects* includes spoiling the game and damaging the toys. Citation regarding this category is given below;

'I really couldn't help doing what I did next. Unfortunately for me, right at that moment, Dad was at the front window. (kicks the snowman his brother built and knocks it down.)' (p.167)

Greg goes up to his brother (Manny) who was playing with a snowman and knock the snowman down by kicking it to spoil the game for him. In the citation above, the case where he spoiled the game of his brother is discussed.

Language and Style

The theme of *language and style* consists of 3 categories as street language ($f = 39$), insult ($f = 28$), and inappropriate content ($f = 13$).

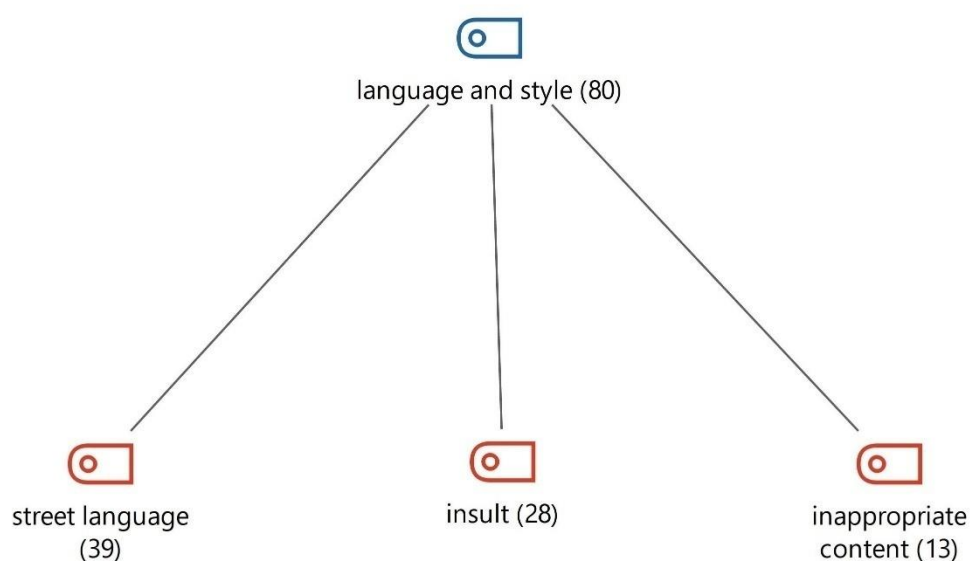

Figure2.Categories Concerning the Theme of Language and Style

The theme of *language and style* includes the inappropriate contents that may present hidden curriculum with the negative language and style that the main and supporting character use. These categories and the citations regarding the categories are given below:

The category of *street language* includes talking in street language, using words that can be interpreted in different and negative ways, using words and phrases that are inappropriate for a certain age group. Some of the citations regarding this category is given below;

'P.S. Barry Palmer, you still owe Bryan five dollars, you bum!' (p. 171)

'Such a moron' (p. 184)

The category of *insult* includes phrases that are offensive, humiliating, and downgrading. Some of the citations regarding this category is given below;

'... Mark my words, one of these fools is going roll right onto the cheese and start the Cheese Touch all over again.' (p.90)

The category of inappropriate content includes kissing, cigarettes, sexual content, pointing out the body, violent games, and situations that are accepted as inappropriate. Citation regarding this category is given below;

'Susan Lim, if you are reading this: Bryan is sorry for kissing your best friend Rachel behind the lockers. He is waiting for you to act nobly and forgive him.' (p.171)

Attributing Value

The theme of *attributing value* consists of 3 categories as being popular (*f* = 21), intimacy with the opposite gender (*f* = 13), and appearance (*f* = 8).

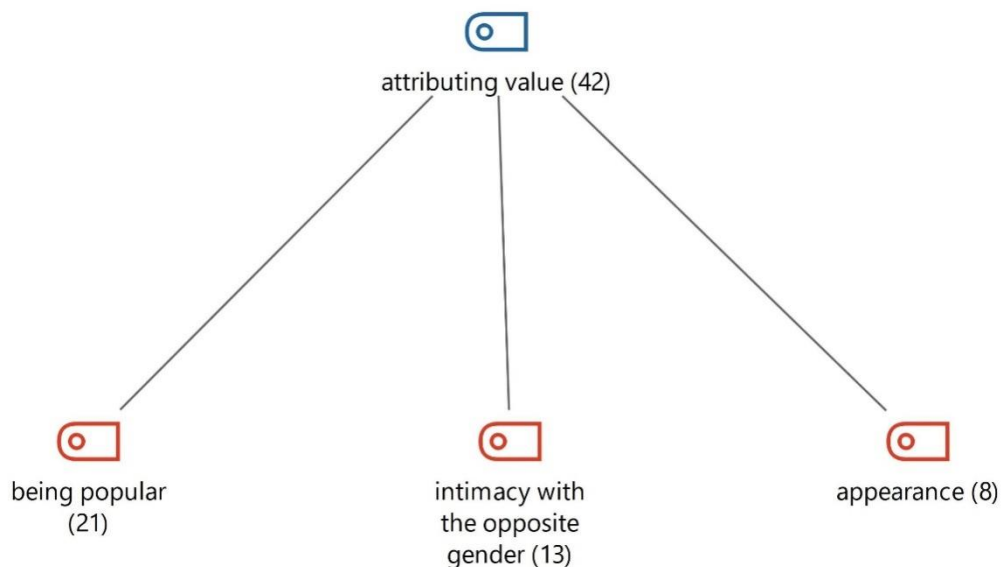

Figure3.Categories Concerning the Theme of Attributing Value

The theme of *attributing value* includes contents which are presented as valuable even though it has no value, promoted, put effort to be reached, and go all lengths by the main and supporting characters. These categories and the citations regarding the categories are given below:

The category of *being popular* includes glorifying being popular, putting effort to be popular, considering situations that can threaten the popularity as a great risk, choosing the language according to popularity, asking to be involved to gain popularity, lying and cheating to be popular, evaluating lessons according to their

popularity, and the consideration that every situation must be manipulated to be popular. Citation regarding this category is given below;

'Last night I was lying in bed, and it hit me: I should go for Class Clown.

It's not like I'm known for being really funny at school or anything, but if I can pull off one big prank right before voting, that could do it.

-Yeeoww! (Puts a thumb tack under teacher's chair and the teacher sits on it.)' (p. 206)

Greg is a boy who values being popular and is ready to go to great lengths to reach it. In the citation above, the situation where he aims to be popular by making his friends laugh by putting a thumb tack under his teacher's chair at the expense of hurting him is discussed.

The category of *intimacy with the opposite gender* includes wanting to attract the attention of the opposite gender, behaving in a way that the opposite gender likes, making an effort to flirt, cheating to attract attention, trying to gain interest for the purpose of flirting in lessons, intimacy between man-woman. Some of the citations regarding this category is given below;

'Next period, I should just sit in the middle of a bunch of hot girls as soon as I step in the room...' (p.11)

Greg is a boy who aims to approach girls and to be liked by them. In the citation above, Greg's perspective about his girlfriends is discussed.

The category of *appearance* includes qualifying people according to their appearances, giving importance to appearance and body shape and putting effort for it, giving importance to image, giving importance to appearance for others liking and to be seen as valuable. Citation regarding this category is given below;

'Nowadays, it's a whole lot more complicated. Now it's about the kind of clothes you wear or how rich you are or if you have a cute butt or whatever...' (p.12)

In the citation above, the examples where the appearance is important to attract the attention of the opposite gender and the related inappropriate considerations are discussed.

Trivialisation

The theme of *trivialisation* consists of 6 categories as trivializing the lesson ($f = 9$), trivializing the activity ($f = 9$), trivializing success ($f = 6$), trivializing the food ($f = 2$), trivializing school ($f = 1$) and trivializing sanitation ($f = 1$).

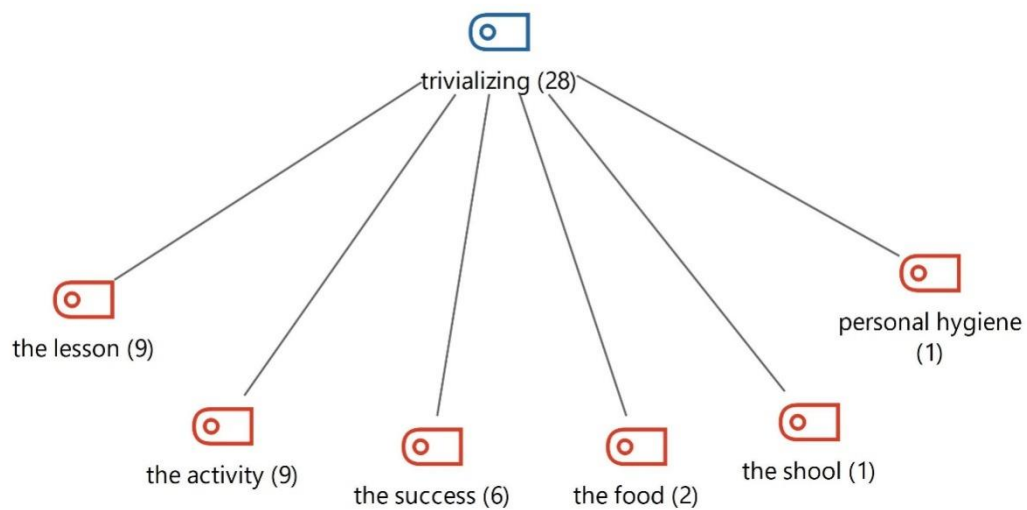

Figure 4. Categories Concerning the Theme of Trivialization

The theme of *trivializing* includes the contents that can lead to negative implicit learning where main and supporting characters attribute negative meanings to important and meaningful concepts, decrease their values, and where contrary behaviours are considered normal. These categories and related citations are given below:

The category of *trivializing the lesson* includes the lessons being considered as threat, using course materials for improper extracurricular purposes, avoiding the lesson and aiming to enter the class late, devaluing the message of the course. Some of the citations regarding this category is given below;

'Another great perk is that you get to show up ten minutes late for first period.' (p.160)

Greg has a perception of receiving that being late to class is an advantage and, in the citation, above, the situation where the lesson is devalued is discussed.

The category of *trivializing the activity* includes participating in individual and collective activities in and out of the classroom, considering the activity and role as lame, planning to exclude himself from the activity. Some of the citations regarding this category is given below;

'That means I have to go to a two-hour practice every day just so I can say one stupid word.' (p. 108)

Greg does his best not to participate in the play in which he thinks taking part in a play is lame but his teacher gives everyone a small role. In the citation above, the situation where Greg expresses his perception about this activity and how he devalues it is discussed.

The category of *trivializing success* includes keeping popularity above success, aiming to fail, failing deliberately so as not to take more responsibility, planning to use success for personal gain, calling names to a successful person. Some of the citations regarding this category is given below;

'...I ended up taping my fingers together. I got a D in handwriting, but it was totally worth it.' (p.16)

The only way not to be tagged in a game that is seen to be a reason to be excluded by everyone in the school is to cross your fingers. Greg decides to tape his fingers for not being able to uncross them but this situation prevents him to write properly and he gets a low grade. However, as discussed above, Greg prefers having bad grades rather than being tagged and trivializes success.

'I was pretty disappointed to find out I got put in the Gifted group, because that just means a lot of extra work.' (p.20)

At the school, students are divided into two groups according to their level as Gifted and Easy. Thinking that being in the Gifted group will bring more homework and responsibility, Greg tries to fail in order to be in the Easy group, but he feels sad when he sees that he is still in the Gifted group. In the citation above, Greg devaluing success is discussed.

The category of trivialising the food includes acting irresponsible in food consumption. Citation regarding this category is given below;

'I went into the fridge, emptied out the milk and orange juice and filled the jugs with sand.' (p. 96)

Greg, who is planning to build himself a barbell spills all the beverages and uses its boxes. In the citation above, wasting the food and trivialising them is discussed.

The category of trivialising school includes assigning out of purpose and personal meanings to school and ignoring the real meaning. The citation regarding this category is given below;

'Let me just say for the record that I think middle school is the dumbest idea ever invented. You get kids like me who haven't hit their growth spurt yet...' (p.9)

The category of trivialising personal hygiene includes the situation where cleaning is reflected as if it is a punishment. The citation regarding this category is given below;

'But my trick kind of backfired, because as soon as Mom saw me, she made me go upstairs and take a shower.' (p. 34)

His mother tells Greg, who tricked his father by making himself wet as if he worked out to take a shower. In the citation above, Greg considering taking a shower as a punishment and trivialising it is discussed.

CONCLUSION and DISCUSSION

Apart from the outcome specified in official curriculum, the knowledge, views and values acquired by students are included in the scope of hidden curriculum (Yüksel, 2002), and one of the effective resources' children benefit from outside the official curriculum is children's books. For this reason, it is important to examine the contents

of children's books in the context of hidden curriculum. In this study, it is aimed to determine the negative messages that may be given children as a result of hidden curriculum with *Diary of a Wimpy Kid*, and based on the results gathered, 4 different themes have been reached as *character traits* ($f = 184$), *language and style* ($f = 80$), *value attribution* ($f = 42$) and *trivialization* ($f = 28$). The fact that the frequency of the negative messages reached for each of the themes is high, makes this book debatable in terms of the convenience of this book which is a best seller in Turkey and all over the world.

Based on the findings collected as a result of the analysis, the most frequently discussed negative message themes are character traits. The theme of *character traits* consists of the categories of bullying, irresponsibility, selfishness, malicious joy, insensitivity, looking down on someone, disobedience, disrespect, lying, cheating, sabotaging, not owning the mistakes, avoiding struggle, rudeness and it is observed that these negative character traits can be adopted or imitated by the child readers because of how frequently they are used. While children first identify with models such as their parents in their personality development process, these models give their place to the characters of the book in time (Yavuzer, 2016). According to Almerico (2014), literature is a powerful educational tool, and the characters they encounter in the books they read for children may be more influential than the real people they encounter in daily life. The characters developed in children's books having different and positive characteristics such as tolerant, sharing, humorous and democratic, gives the child a versatile perspective and contributes to their socialization (Gönen et al., 2011). However, as a result of the analysis, it can be said that Greg, the protagonist of the Book *Diary of a Wimpy Kid*, was mostly developed with negative character traits and was a character that would be objectionable to be imitated by children. On the other hand, according to the study results of Güzelyurt & Saraç (2018) exercised by academicians and book authors, the characters in children's book should be presented in a structure that can be a model for children, is not perfect, does not give advice and that the main character solves the problem. Considering that the literary product to which children are exposed affects their perceptions of general social life (Beckett et al., 2010), another point of the book that is criticized is that negative character traits that may have an effect on the personal and social development of the children are discussed in the reviewed book and there is no indication at the end of book pointing out that these are wrong.

The theme of *language and style* consists of street language, insult and inappropriate content. As a result of the analysis, it is observed that expressions containing street language ($f = 35$) and insult ($f = 28$) are quite common in the reviewed book. However, one of the most important functions of children's books should be to develop the language skills of the reader and to give him / her language awareness (Gönen et al., 2011). Qualified children's books should introduce children to the vocabulary, structure and rules of the mother tongue, and present examples of language use that they can emulate in accordance with their developmental levels (Sever, 2007a). In the reviewed book, there are inappropriate expressions in quality and quantity that should not be included in a children's book. It is thought that such negative examples may cause problems for children in this age group, which is one of the important stages of vocabulary and use of language. In addition, the book contains inappropriate content ($f = 13$), which includes privacy and harmful habits such as kissing, nudity, and smoking.

Texts that violate the principle of 'relativity to the target audience' and that are not prepared in accordance with the developmental stages of the child do not contribute to language development and also affect psycho-social development in a negative way (Temizyürek et al., 2016). Children's books should be written with sensitivity proper to the child's growth and development age, psychology, word and concept knowledge, and perception level (Şirin, 2000b). Güzelyurt & Saraç (2018) also stated that one of the expected qualities in children's books should not include slang words, labelling or calling names. However, it can be stated that these qualities are not included in *Diary of a Wimpy Kid*, the difference between a child and an adult is ignored while the contents are being created, and the book is prepared without considering the developmental period of the children. Nedim Bal et al. (2020) also emphasize that using slang expressions and violating privacy in *Diary of a Wimpy Kid* series are not suitable for any age group in terms of ethics and values.

The theme of *attributing value* consists of the categories of popularity, intimacy with the opposite sex, and appearance. With this book, where the protagonist places being popular above concepts and values such as lessons, success, respect, friendship, and responsibility, it is possible for the reader children to attribute more value to popularity. In her study, Aktaş Kubal (2019) examined the values in popular children's books and concluded that in *Diary of a Wimpy Kid*, the concept of popularity was adopted as a value by the protagonist and that popularity in the book was mentioned more often than many values. In addition, the protagonist's efforts to flirt with his girlfriends and for them to admire him, using expressions that are not appropriate for his age, which is an indicator of how he views his girlfriends, shows value attribution to intimacy with the opposite gender, and the expressions stating that external appearance is important in relations with the opposite gender and that having a non-aesthetic appearance is a reason for humiliation shows attributing value to appearance. Although it is important for individuals to have a romantic relationship with the opposite gender during adolescence (Furman & Shaffer, 2003), considering that the book studied has been read from the first grade of primary school, the tendency to have a romantic relationship with the opposite gender in secondary school and the negative messages about the importance of appearance in order to be accepted in the social environment may cause the structures created by the readers in the process to be built on wrong foundations. Taylor (2003), on the other hand, as a result of the analysis with children on gender stereotypes in children's books, concluded that the books mostly encourage men but humiliate women, and that while male characters perform important work, female characters tend to take secondary roles. In the *Diary of a Wimpy Kid*, male characters are also prioritised, and female characters are characters who are judged by the protagonist according to their appearance and find value according to these qualities. It can also be said that in this book, the female and male bodies are handled with features that are not suitable for this age group. In addition, drawing children's attention to appearance and especially to aesthetics at primary school level is considered as an element that should not be included in children's books. It is expected from children's books that it should include contents directed at the fact that beauty should be sought beyond what is visible and in character traits.

The theme of *trivialisation* consists of trivialising lesson, activity, success, food, sanitation and school. It can be said that the protagonist, Greg, who does not care about lessons, sees success as lame, puts success above

popularity, makes an effort to fail, seeks opportunities to escape from lessons, and thinks that lessons should serve popularity, trivializes class and success with his expression 'the dumbest idea ever created'. However, including such negative interpretations of school, success and lessons in children's books may cause the meanings that children attribute to these concepts to act, change or erode from wrong examples. According to Erdal & Yurtseven Yılmaz (2018), the protagonist's point of view towards the school can also affect the readers' perspectives. In addition, in the book, there are cases where participation in school activities is treated as a reason for being mocked and ridiculed, and even the protagonist plans to exclude himself from the activity and, although it is his turn, trivializes the activity by not fulfilling his duty. Although the school provides individuals with professional gains regarding their future, it also provides the opportunity to acquire the skills they need in terms of their active participation in society (Hewitt, 2006). Therefore, considering that schools are institutions that support social development as well as academics, it can be said that the processes in which the school and activities are trivialized can be a point to be criticized. Moreover, in a world where there are children who have a hard time accessing food supplies and even lose their lives, and while it is tried to raise awareness on the importance of saving through schools and the media, pouring the excessive food into the toilet and the drinks to the sink to use their boxes are the situations in which the food is trivialized. The fact that the protagonist is a child who sees cleaning as a punishment can be regarded as another negative message for our health and our society that cares about cleanliness.

Based on the analysis performed within the scope of this study and the results presented above, it can be said that the book named *Diary of a Wimpy Kid* has objectionable qualities for children as a result of the negative messages and possible implicit learning. It is seen that while especially the main protagonist is developed with negative character traits, where the use of language is well above his age, and includes street language, insulting expressions and inappropriate content, which is expected not to be included in children's books, concepts such as popularity, intimacy with the opposite gender and appearance is overrated and the concepts of lesson, activity, success, school, food and sanitation are emptied and devaluated. Therefore, it is concluded that unwanted models and implicit learning are presented to children through this book, which preserves its place in the bestseller list, and that the book's suitability for the developmental audience is debatable.

It is one of the most preferred book series by both primary and secondary school students in our country as a book that can be read easily by children of all levels with Greg's simple expression with unique font and pictures. The reasons why the *Diary of a Wimpy Kid* is gladly read by children is that its protagonist is at the age of the reader, its subject is based on the vital reality of children, and its genre is humour (Karababa & Alamdar, 2017). However, it should be taken into account that children tend to carry humorous elements into their lives, as they imitate the characters they read (Sever, 2007). Considering the usage purposes of humor, it is healthy for the individual to accept himself and others, tolerance and benevolence; it is seen that it is classified in unhealthy humor types that harm/injure himself and others (Yerlikaya, 2007). The humorous elements presented to the children are self-enhancing and participatory; it is expected not to contain offensive and destructive humorous elements (Yerlikaya, 2007). However, although the examined children's book is written in a humorous genre, it

is seen that humor is handled in a negative way and it is considered necessary to examine the book with this quality. The observations of Fingon's (2012) study with students who have reading difficulties show that the children voluntarily chose the Diary of a Wimpy Kid, that they have a lot of fun reading the text and the pictures in the book and that they did not have an easy time reading it. Based on the fact that the Diary of a Wimpy Kid is also preferred by children, it can be thought that it develops the pleasure in reading and reading habit despite the negative messages it contains. Spanothymiou et al. (2015) found that children evaluated Greg as funny and mischievous in their study in which they evaluated heroes and villains in literature. The main character of the book is not a hero, but an anti-hero (Mackey, 2014). With this feature, it can be thought that children will not take Greg as a model, who is the main character of the book. However, it should be taken into consideration that the content of the book contains other negative messages besides Greg's character traits. For this reason, although it is a book that can entertain children and increase their reading motivation, it can be said that the hidden curriculum it covers with the messages it contains does not coincide with the objectives targeted in the official curriculum of the Ministry of National Education.

RECOMMENDATIONS

Based on this study, which examines the negative messages in the book named 'Diary of a Wimpy Kid', researches can be made on children who read the book, and examine their perceptions, views and attitudes. On the other hand, parents and teachers may be advised to conduct speech / discussion activities that will raise children's awareness who read the book about the negative messages contained in Diary of a Wimpy Kid. Other books, magazines, movies, cartoons and games included in the bestseller list can also be examined in terms of the implicit learning environments and messages they offer to children. In addition, the motivation of children, parents and teachers to choose these books can be studied. Studies can be conducted to demonstrate the ability to distinguish and make correct inferences from negative messages in the contents of products for children (magazines, movies, cartoons, animations, games), including books on the bestseller list.

ETHICAL TEXT

In this article, the journal writing rules, publication principles, research and publication ethics, and journal ethical rules were followed. The responsibility belongs to the authors for any violations that may arise regarding the article.

Author(s) Contribution Rate: In this study, the first author contributed 60% and the second author contributed 40%

REFERENCES

Aksoy, Ö. (2014). Evaluation of Dede Korkut's tenth story 'Usun koca oğlu seğrek destanı' according to the hidden education. *Türkbilig*, 28, 105-110. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turkbilig/issue/52819/697671>

- Aktaş Kubal, S. (2019). *Review of the widely read children's book in terms of values*. [Master's thesis, Gazi University]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Almerico, G. M. (2014). Building character through literacy with children's literature. *Research in Higher Educational Journal*, 26, 1-13.
- Alsubaie, M. A. (2015). Hidden curriculum as one of current issue of curriculum. *Journal of Education and Practice*, 6(33), 125-128. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1083566.pdf>
- Arıcı, A. F. (2018). *Çocuk edebiyatı ve kültürü* (2. Baskı). Pegem Akademi.
- Ary, D., Jacobs, L. C. & Sorensen, C. (2010). *Introduction to research in education* (8. baskı.). Thomson Wadsworth.
- Aslan, C. (2019). *Çocuk edebiyatı ve duyarlılık eğitimi* (3. Baskı). Pegem Akademi.
- Azizoğlu, Ç., Gökmenoğlu, T. & Ünal Bozcan, E. (2018). Values in children's books: A study in the context of hidden curriculum in TRNC. *Başkent University Journal of Educational*, 5(2), 122-138.
- Beckett, A., Ellison, N., Barrett, S. & Shah, S. (2010). "Away with the fairies?" Disability within primary-age children's literature. *Disability & Society*, 25(3), 373-386. <https://doi.org/10.1080/09687591003701355>
- Cemiloğlu, M. (2006). Covered program from the view of science of education and the evaluation of public sayings in correlation with closed program. *Journal of Uludağ University Faculty of Education*, 19(2), 257-269. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/153292>
- Çobanoğlu, R. & Engin Demir, C. (2014). The visible side of the hidden curriculum in schools. *Elementary Education Online*, 13(3), 776-786.
- Çubukçu, Z. (2012). The effect of hidden curriculum on character education process of primary school students. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 12(2), 1526-1534.
- Demirel, Ş. (2011). Çocuk edebiyatı. In Ş. Demirel (Ed.) *Edebi metinlerle çocuk edebiyatı* (pp. 43-68). Pegem akademi.
- Durkheim, E. (2016). *Eğitim ve sosyoloji*. (Çev. Pelin Ergenekon). Pinhan.
- Erdal, K. (2008). Çocuk edebiyatı ve çocuk kitapları. *Milli Eğitim Dergisi*, 37 (178), 156-165.
- Erdal, K. & Yurtseven Yılmaz, H. (2018). School life in Saftirik Greg's dairy series. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(2), 1126-1147. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/teke/issue/38234/442074>
- Erdem, A. (2011, 5-7 Ekim). *İlköğretim öğrencilerinin bakış açısıyla çocuk kitaplarındaki kahramanlar*. 3. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu, Ankara, Türkiye.
- Fingon, J. C. (2012). Nontraditional texts and the struggling/reluctant reader. *Voices from the Middle*, 19(4), 70-75.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E. & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education*. McGrawHill.
- Furman, W., & Shaffer, L. (2003). The role of romantic relationships in adolescent development. In P. Florsheim (Ed.), *Adolescent romantic relations and sexual behavior: Theory, research, and practical implications* (pp. 3-22). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Gönen, M., Katrancı, M., Uygun, M. & Uçuş, Ş. (2011). A study of primary school students' children's book related to physical structures, content and illustrations. *Education and Science*, 36(160), 250-265. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/773/274>
-

- Güzelyurt, T. & Saraç, S. (2018). What should be the appropriate books for 48-to-66-month children? A delphic study. *International Journal of Children's Literature and Education Researches*, 2(1), 52-75. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/chedar/issue/39177/439839>
- Hewitt, T. W. (2006). *Understanding and shaping curriculum; What we teach and why*. Sage Publications.
- Horn, R. A. Jr. (2003). Developing a critical awareness of the hidden curriculum through media literacy. *The Clearing House*, 76(6), 298-300. <https://doi.org/10.1080/00098650309602024>
- Karababa, S. & Alamdardar, S. G. (2017). Humor in children's literature book: Saftirik example. *International Journal of Language Academy*, 5(8), 331-347. <https://doi.org/10.18033/ijla.3813>
- Karatay, H. (2018). *Okuma eğitimi kuram ve uygulama*. Pegem Akademi.
- Küçük, S. (2019). *Analysis of the children books in terms of moral values*. [Master's thesis, Gazi University]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Lukens, R. J. (2003). *A Critical handbook of children's literature*. Allyn and Bacon Publishing.
- Mackey, M. (2014). Roy and the wimp: The nature of an aesthetic of unfinish. In M. Reimer, N. Ali, D. England & M. D. Unrau (Eds.), *Seriality and Texts for Young People* (p. 218-236). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1057/9781137356000_12
- Nedim Bal, P., Murat, M., Özer, F. & İşgören, Ö. (2020). Saftirik and abstract thinking skills. *International Social Sciences Studies Journal*, 6(54), 94-107. <http://dx.doi.org/10.26449/sss.1951>
- Oğuzkan, A. F. (2010). *Çocuk edebiyatı*. Anı.
- Özer, F. (2019). *The analysis of Saftirik Greg's diary series in the context of values*. [Master's thesis, Kütahya Dumlupınar University]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Pulimeno, M., Piscitelli, P. & Colazzo, S. (2020). Children's literature to promote students' global development and wellbeing. *Health Promotion Perspectives*, 10(1), 13-23. doi: 10.15171/hpp.2020.05
- Schreiber, J. B. & Asner-Self, K. (2011). *Educational research. The interrelationship of questions, sampling, desing, and analysis*. Wiley.
- Sever, S. (2007a). Çocukların edebiyatının çocuğun gelişim sürecindeki yeri ve önemi. In Z. Güneş (Ed.), *İlköğretimde çocuk edebiyatı* (pp. 1-37). Anadolu Üniversitesi.
- Sever, S. (2007b). Çocuk kitaplarında bulunması gereken temel özellikler. In Z. Güneş (Ed.), *İlköğretimde çocuk edebiyatı* (pp. 39-64). Anadolu Üniversitesi.
- Sever, S. (2013). *Çocuk edebiyatı ve okuma kültürü*. Tudem.
- Shtulman, A. & Carey, S. (2007). Improbable or impossible? How children reason about the possibility of extraordinary events. *Child Development*, 78(3), 1015-1032. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2007.01047.x>
- Sönmez, V. & Alacapınar, F. G. (2015). *Örnekleriyle eğitimde program değerlendirme*. Anı.
- Spanothymiou, P., Kyridis, A., Christodoulou, A., & Kanatsouli, M. (2015). Children's evaluations of villains in children's the heroes and literature. *Studies in Media and Communication*, 8(1), 47-66. <http://dx.doi.org/10.11114/smc.v3i1.779>

- Stanek, A., Clarkin, C., Bould, M. D., Writer, H. & Doja, A. (2015). Life imitating art: Depictions of the hidden curriculum in medical television programs. *BMC Medical Education*, 15(156), 1-8. <http://dx.doi.org/10.1186/s12909-015-0437-8>
- Şirin, M. R. (2000a). Çocuk edebiyatı nedir? In M.R. Şirin (Ed.), *99 soruda çocuk edebiyatı* (pp.9-10). Çocuk Vakfı.
- Şirin, M. R. (2000b). Çocuklar için yapılacak edebiyatın oluşumundaki temel kavramlar ve duyarlıklar olan çocuğa göre, çocuksu ve içimizdeki çocuk kavramlarını çocuk edebiyatı kültürü çerçevesinde açıklar mısınız? In M.R. Şirin (Ed.), *99 soruda çocuk edebiyatı* (pp.18-21). Çocuk Vakfı.
- Şirin, M, R. (2007). *Çocuk edebiyatı kültürü 'Okuma alışkanlığı ve medya sarmalı'*. Kök.
- Taylor, F. (2003). Content analysis and gender stereotypes in children's book. *Teaching Sociology*, 31(3), 300-311. <https://amariebagwell.files.wordpress.com/2014/11/content-analysis-and-gender-stereotypes-in-childrens-books.pdf>
- Temizyürek, F., Şahbaz, N. K. & Gürel, Z. (2016). *Çocuk edebiyatı*. Pegem Akademi.
- Türk Dil Kurumu. TDK. (2020, 15 Şubat). *Güncel Türkçe sözlük*. <http://sozluk.gov.tr>
- Woolley, D. J. & Cox, V. (2007). Development of beliefs about storybook reality. *Developmental Science*, 10(5), 681-693. <https://doi.org/10.1111/j.1467-7687.2007.00612.x>
- Yavuzer, H. (2016). *Çocuk psikolojisi*. Remzi.
- Yerlikaya, N. (2007). *Lise öğrencilerinin mizah tarzları ile stresle başa çıkma tarzları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. [Master's thesis, Çukurova Üniversitesi].
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin.
- Yüksel, S. (2002). The hidden curriculum. *Education and Science*, 27(126), 31-37. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/5140/1222>
- Zivtci, F. (2006, 4-6 Ekim). *Çocuk kitaplarında kahramanın yeri ve önemi*. 2. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu, Ankara, Türkiye.

ÇOCUK KİTAPLARINDA İLETİ PROBLEMİ: SAFTİRİK GREG'İN GÜNLÜĞÜ

ÖZ

Çocuklar formal eğitim süreçlerinde resmi programın yanı sıra örtük öğrenme ortamlarında da birçok ileti alırlar ve çocukların resmi program dışında yararlandıkları etkin kaynaklardan birisi de çocuk kitaplarıdır. Özellikle çok okunan çocuk kitaplarının içeriğinin incelenmesi örtük öğrenmelerin değerlendirilmesi açısından önemli görülmektedir. Bu düşünceden hareketle bu çalışmada ilk kitabı 2007 yılında satışa sunulan ve çok okunanlar listesindeki yerini serinin diğer kitaplarıyla korumaya devam eden Saftirik Greg' in Günlüğü isimli kitap ile çocuklara ulaşması muhtemel olumsuz iletileri belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaçtan hareketle çalışmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmış ve toplanan veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Yapılan analiz neticesinde *karakter özellikleri* ($f = 184$), *dil ve üslup* ($f = 80$), *değer atfetme* ($f = 42$) ve *değersizleştirme* ($f = 28$) olmak üzere 4 tema ve her bir tema için farklı kategori ve alt kategorilere ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda incelenen kitabın, ilkokuldan itibaren okunduğu dikkate alınarak, başkahramanın geliştirilme şekli, işlenen konu ve içerikleri, kullanılan dil ve anlatım biçimi bakımından çocuklara uygunluğunun tartışılır olduğu ve bu kitap aracılığıyla çocuklara olumsuz iletilerin sunulduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Saftirik Greg' in Günlüğü, çocuk kitapları, olumsuz iletiler, örtük program

GİRİŞ

Her toplumun belli bir insan ideali vardır (Durkheim, 2016) ve formal eğitim sürecinde resmi (yazılı) eğitim programları aracılığı ile bu ideale ulaşmak amaçlanır. Ancak eğitim-öğretim sürecinde öğrenciler sadece eğitim programlarının “istendik” davranışlarını kazanmazlar. Eğitim programlarının dışında çocukların davranışlarını, tutumlarını, algılarını, fikirlerini, değerlerini olumlu ya da olumsuz etkileyen birçok unsur bulunmaktadır. Bu durum örtük program kavramı bağlamında açıklanabilir. Örtük program “*resmi programın dışında, genellikle onun gizil hedeflerini gerçekleştirmek için el altından işletilen, bu arada olumlu ya da olumsuz farklı hedeflerin de kazanılmasını sağlayan*” (Sönmez & Alacapınar, 2015: 52) program olarak tanımlanmaktadır. Örtük program ile ilgili çalışmaların (Yüksel, 2007; Çubukçu, 2012; Çobanoğlu & Engin Demir, 2014; Alsubaie, 2015) odak noktası eğitim öğretim süreci içinde bir okulun örtük programının incelenmesi olsa da halk anlatılarının (Cemiloğlu, 2006), medyanın (Horn, 2003), çocuk kitaplarının (Azizoğlu vd., 2018), Dede Korkut hikâyesinin (Aksoy, 2014), sağlık ile ilgili TV programının (Stanek vd., 2015) örtük program bağlamında incelendiği çalışmalara da rastlanmaktadır. Çocuklar, sadece okulun resmi ve/veya örtük programından değil sosyal medya, aile, TV, sosyal çevre gibi okul dışı birçok kaynaktan da iletiler alırlar. Yazı veya sözle verilen, gönderilen bilgi, mesaj (TDK, 2020), olarak tanımlanan iletilerin kaynaklardan birisi de şüphesiz çocuk kitaplarıdır.

Edebiyatın en incelikli yazarlık biçimi (Şirin, 2000a) olan çocuk edebiyatı, 2-14 yaş arasını kapsayan çocukluk dönemi bireylerinin hayal, duygu ve düşüncelerine yönelik tüm sözlü ve yazılı eserlerdir (Oğuzkan, 2010). Çocuk edebiyatı ile çocukların duygu ve düşünce dünyaları, sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştirilir (Aslan, 2019) ve çocuğun kitapla etkileşimi sanatçının sunduğu iletileri anlamak adına çocuğun düşsel ve düşünsel çabaya girmesi sonucu gerçekleşir (Sever, 2013). Sanatçının okurla paylaşmak istediği temel düşünce olan ileti (Sever, 2007b) tüm metinlerde yer alan bir öğedir ve sunuluş şekilleri metin türlerine göre değişiklik gösterebilir. Makale, deneme, söyleşi gibi bilgilendirici metinlerde ileti çoğunlukla bir yargı şeklinde ve açık olarak okuyucuya iletilir (Sever, 2007b). Roman, hikâye, masal, fabl, efsane, destan ve tiyatro gibi öyküleyici metinler kurgusal oldukları için iletiler çoğunlukla örtük olarak sunulur (Karatay, 2018). Çocuk edebiyatı yazarından da iletileri hissettirme yoluyla vermesi beklenir (Arıcı, 2018). Ayrıca çocuk kitaplarında yer alan iletiler çocukların gelişim özelliklerine uygun olmalı ve çocuğun bilişsel, duyuşsal, sosyal gelişimini destekler nitelikte olmalıdır (Demirel, 2011).

Kitaplar bilgi edinmede önemli kaynaklardır, yemek pişirmekten uzay araştırmalarına kadar her şey hakkında bilgi kaynağı olarak kullanılabilir. Yetişkinler gibi çocuklar da kitaplar aracılığıyla dünya hakkında pek çok şey öğrenme potansiyeline sahiptir (Woolley & Cox, 2007). Didaktik bakış açısına göre, çocuk kitapları çocuklara dünya hakkında yeni bilgiler sağlar, kelime dağarcığını zenginleştirir ve dil becerilerini geliştirir (Pulimeno vd., 2020). Aynı zamanda çocuk kitapları; düşünen, duyarlı ve sorgulayabilen nesiller yetiştirmeye yardımcı olmalıdır (Erdal, 2008). Elbette çocuk edebiyatının amacı ideal çocuk yaratmak ya da didaktik olmak değildir. Doğrudan verilen öğütler çocuğun edebiyat ve okumaya karşı olumsuz tutum geliştirmesine sebep olabilir. Bunun yerine okuma

süresince çocuğun merak ve ilgisini canlı tutarak insan yaşamından kesitlere yer verilmelidir (Sever 2013). Çünkü çocuklar, kitaplar aracılığıyla başkalarının hayatlarını anlama olanağı bulur (Lukens, 2003, s. 8). Bu kitaplar aracılığıyla farklı yaşantılar ve insan tipleriyle karşılaşan çocukta yaşama dair yeni tecrübeler oluştururlar (Temizyürek vd., 2016) ve günlük yaşamın zorluklarıyla nasıl başa çıkabileceklerini öğrenirler (Woolley & Cox, 2007). Çocukların, hikâye kitaplarda okuduklarını 'bilgi' olarak algılayabilecekleri göz önüne alındığında kitapların biçim ve içerik yönüyle doğru yazılmış olması çok önemlidir (Erdal, 2008) çünkü kitaplardan öğrenme yeteneği, yanlış bilgi ve yanlış anlama riskini beraberinde getirir (Shtulman & Carey, 2007).

Çocuk edebiyatı yazarının; karakterler, tema, konu, ana fikir ve çeşitli dil ve anlatım unsurlarıyla çocuğa ulaştırdığı iletiler onların anlam evrenlerinde farklı kapıların açılmasına imkân tanır. İletilerin etkili şekilde sunulduğu araçlardan birisi olan kahramanlar, çocuk okuyucunun özdeşim kurduğu karakterlerdir ve yazarlar tarafından çeşitli şekillerde geliştirirler. Zivtci (2006)' ya göre açık (geliştirilmiş) karakterler; konuşma, duygu, düşünce, davranış ve görünüş yönleri ve inandırıcı nitelikleriyle okura sunulurken; kapalı (geliştirilmemiş) karakterler, yüzeysel olarak tanıtılan ve belli bir özelliğiyle bilinen karakterlerdir. Durağan karakterler, eser boyunca büyük ya da herhangi bir değişim geçirmezken; devingen karakterler, eserin başı ile sonu arasındaki süreçte değişim gösteren, yeni karakter özelliği edinen karakterlerdir. Lukens'e (2003) göre karakter geliştirirken amaç karakterlerin, çocuğun insan doğasını anlamasını sağlayacak gerçek karakterler olmasıdır. Sihir ya da şiddet kullanarak başarıya ulaşan karakterler, okuma kültürü zayıf çocukların özdeşim kurabileceği olumsuz örneklerdir (Sever, 2013). Dolayısıyla kahraman, çocuğun benlik duygusunu geliştirecek, hayatında karşılaşabileceği zor ve kötü durumlarla mücadele etmede örnek olabilecek şekilde geliştirilmelidir (Sever, 2013).

Şirin (2007) kurgulanan kahramanların televizyon/sinemaya uyarlanması onların okunmasını azalttığını ancak kitapların varlığını sürdürmesini de sağladığını belirtir. Ayrıca Erdem (2011), çocukların, kitaplarda en beğendikleri kahramanların komik ve eğlenceli karakterler olduğunu tespit etmiştir. Saftirik Greg' in Günlüğü isimli kitap, 2007 yılında yayınlanan ve bu tarihten itibaren Türkiye'de çok satanlar listesinde yerini korumaya devam eden, sinema filmi de çekilen ve "Saftirik" olarak nitelenen komik bir çocuğun günlüğünü okuyuculara sunan bir çocuk kitabıdır. Ayrıca bu kitap çocuklar tarafından dünya çapında da çok okunan kitaplar arasındadır. Özellikle çok okunan kitaplar göz önüne alındığında daha çok çocuğa ulaşan/ulaştırılan iletilerin araştırılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca Aktaş Kubal (2019) çalışmasında çok okunan çocuk kitaplarını değerler yönüyle incelemiş ve Saftirik Greg' in Günlüğü isimli kitabın değerleri olumsuz işlemede %40.64 gibi yüksek bir orana sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuçtan da hareketle Saftirik Greg' in Günlüğü isimli kitabın içerebileceği olumsuz iletileri araştırma gereksinimi duyulmuştur. İlgili literatür incelendiğinde Saftirik Greg' in Günlüğü' nde; okul yaşamı (Erdal ve Yurtseven Yılmaz, 2018), soyut düşünme becerileri (Nedim Bal vd., 2020), mizahi öğeler (Karababa & Alamdar, 2017) ve işlenen değerlerin incelendiği çalışmalar bulunmaktadır (Aktaş Kubal, 2019, Küçük, 2019, Özer, 2019). Bu çalışma ise Saftirik Greg' in Günlüğü' nde yer alabilecek olumsuz iletilerin incelenmesi yönüyle diğerlerinden ayrılmaktadır. Erişim ve dolayısıyla etki alanı geniş olan bir kitabın kişisel, toplumsal, kültürel, dini, evrensel her türlü iletinin yayılmasında kullanılabilecek etkili bir araç olması ihtimali de

göz önüne alındığında, bu kitabın içerebileceği olumsuz iletiler yönüyle incelenmesinin çocukların davranış, tutum, algı ve değerlerine olası etkilerinin irdelenmesi ve örtük program bağlamında tartışılması açısından alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Bu araştırma nitel araştırma deseninde tasarlanmış ve çok sattığı tespit edilen kitap olumsuz iletileri yönüyle incelenip yorumlandığından doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Ary vd. (2010) bu yöntemi içerik ya da doküman analizi olarak da tanımlamaktadır. Nitel araştırmalarda veri toplamak ve analiz etmek için sıklıkla kullanılan bir yöntemdir ve belirli bir materyal grubundaki içeriğin incelenerek, materyaldeki desenleri veya temaları belirlemeyi amaçlar (Schreiber & Asner-Self, 2011). Bu tekniği kullanarak bir araştırmacı, çocuk yetiştirme uygulamalarındaki eğilimlerden, insanların tercih ettikleri kahraman türlerine, hatta televizyondaki şiddetin derecesine kadar her şeyi dolaylı olarak inceleyebilir. Edebiyat, popüler dergiler, şarkılar, çizgi romanlar, çizgi filmler ve filmlerin analizi yoluyla, farklı türlerde cinsiyet, suç, din, eğitim, etnik köken, şefkat ve sevgi, şiddet ve nefretin sunuluş şekillerini ortaya çıkarabilirler (Fraenkel vd., 2012).

Çalışma Materyali

Bu çalışma kapsamında içerdiği olumsuz iletileri incelemek amacıyla ilk kitabı 2007 yılında yayınlanan, bu tarihten itibaren çok satanlar listesinde yerini korumaya devam eden (Amazon, Kitapyurdu, Kitapsec) ve sinema filmi de çekilen Saftirik Greg 'in Günlüğü² isimli kitap seçilmiştir. Neredeyse her yıl bir yenisi basılan, kalın karton kapaklı, içi resimli, her biri 224 sayfalık, günlük tarzında ve yer yer komedi unsurları içeren bu kitapların çocuklar tarafından yüksek beğeni alması da inceleme amacıyla seçilmesinde etkili olmuştur. Kitabın ana kahramanı Greg iken diğer karakterleri Greg 'in annesi ve babası, ağabeyi Rodrick, kardeşi Manny, en yakın arkadaşı Rowley, okul arkadaşları, öğretmenleri ve diğer kişilerdir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak çok sattığı belirlenen Saftirik Greg' in Günlüğü isimli serinin ilk kitabı, elde edilen verilerin analizinde ise içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, toplanan verilerin kavramsallaştırılması, ulaşılan kavramlara göre mantıklı şekilde düzenlenmesi ve veriyi açıklayan temalara ulaşılmasını amaçlar (Yıldırım & Şimşek, 2016).

Bu çalışmada 4 aşamadan meydana gelen içerik analizi yapılmıştır;

1. Verilerin kodlanması: Strauus ve Corbin (1990)'in yapmış olduğu kodlama sınıflamasına göre verilerden çıkarılan kavramlara göre kodlama yapılmıştır. Bu kodlamada araştırmacı verileri satır satır

² Bu çalışmadaki analizler Saftirik Greg' in Günlüğü kitabının Türkçe çevirisi üzerinden yapılmıştır. Kinney, J. (2013). *Saftirik Greg 'in Günlüğü*. İ.Akın (Çev.), (18. Baskı). Epsilon.

okuyup, araştırmanın amacı çerçevesinde önemli boyutlarını saptamaya çalışır ve bu anlam doğrultusunda kodlar üretir ya da doğrudan verilerden yola çıkarak kodlar oluşturur (Yıldırım & Şimşek, 2016). Bu kapsamda Saftirik Greg' in Günlüğü serisinde yer alan olumsuz iletileri tespit etmek amacıyla kitap, öncelikle birkaç kere derinlemesine okunmuş ardından tespit edilen iletiler yorumlanmış ve kodlama işlemine geçilmiştir.

2. Temaların bulunması: Tespit edilen kodlar bir araya getirilerek incelenmiş, ortak özelliklerine ve ilişkilerine göre sınıflandırılmış, kategorize edilmiştir. Belirlenen kavramlar neticesinde alt kategorilere, kategorilere ve neticesinde temalara ulaşılmıştır. Bu temaların birbirlerinden farklı ve kendi aralarında anlamlı bütünler oluşturup oluşturmadığı denetlenerek iç ve dış tutarlılık sağlanmaya çalışılmıştır. Temaların verileri temsil etme düzeyleri için uzman görüşü alınmış ve gerekli düzenlemeler yapılmıştır.
3. Verilerin kodlara ve temalara göre düzenlenmesi ve tanımlanması: Elde edilen veriler kod ve temalara göre düzenlenmiş ve tema, kategori ve alt kategorilere ulaşılmıştır.
4. Bulguların yorumlanması: Temaları oluşturan kategori, alt kategorileri ve frekansları gösteren haritalar MAXQDA programında hazırlanmış, her birine dair açıklamalar yapılmış ve temayı en iyi temsil ettiği düşünölen ileti cümleleri direkt alıntılarla ortaya konarak yorumlanmıştır.

Geçerlik ve Güvenirliğin Sağlanması

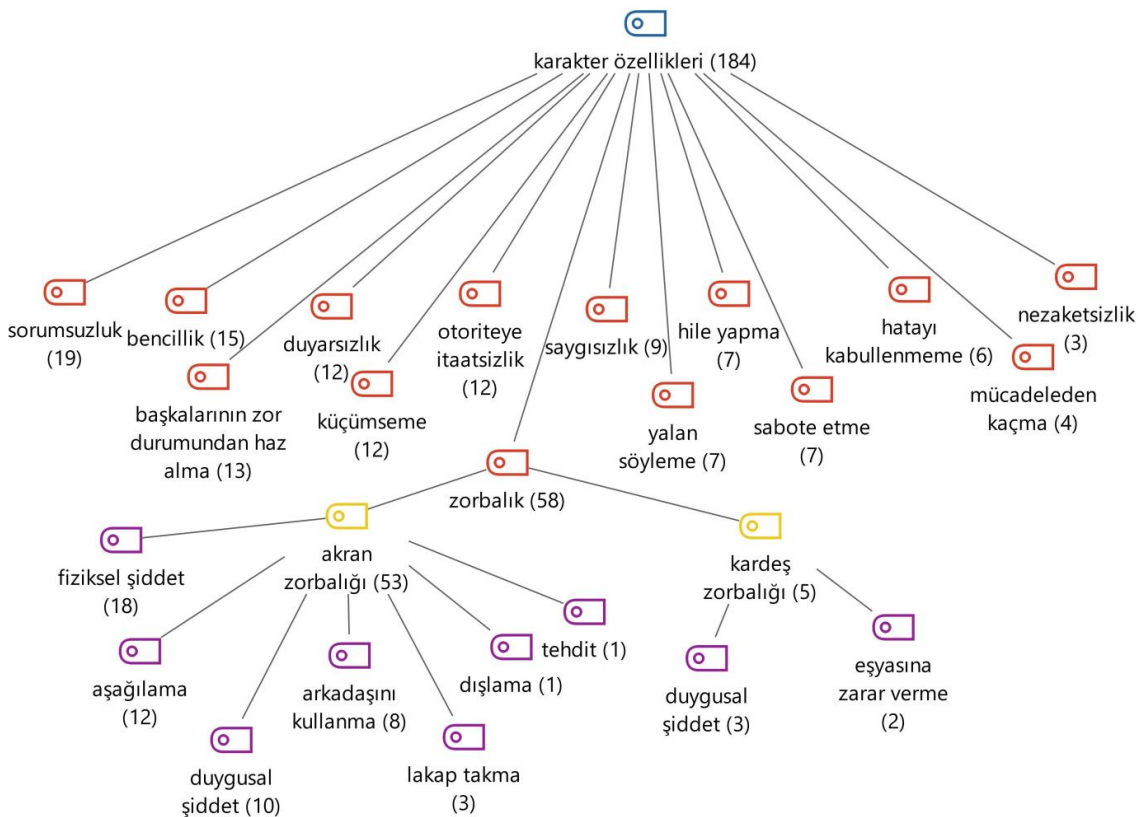
Nitel araştırmalarda iç geçerlilik *inandırıcılık*, dış geçerlilik *aktarılabirlik*, iç güvenirlik *tutarlılık* ve dış güvenirlik *teyit edilebilirlik* olarak ifade edilir (Şimşek & Yıldırım, 2016). Bu çalışmada da geçerlik ve güvenirliğin sağlanması için bazı stratejilere başvurulmuştur. İnadırıcılığın sağlanması amacıyla veri kaynağı olan doküman defalarca okunmuş, dokümanla iki aylık süre boyunca uzun süreli etkileşimde bulunularak araştırmacıların etkisi azaltılmaya çalışılmıştır. Yine araştırmacı çeşitlemesi inandırıcılığın artırılması amacıyla kullanılan bir diğer stratejidir. Aktarılabirliğin sağlanması için ayrıntılı betimleme ile iletileri yansıtan ifadeler kitaptan yapılan doğrudan alıntılarla sunulmuş ve her biri araştırmanın bağlamı kapsamında detaylı şekilde açıklanmıştır. Ayrıca verilerin analizi her iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı yapılmış ve tutarlılığın .90'ın üzerinde olduğu belirlenmiştir. Kitaptan rastgele seçilen 4 bölüm araştırmacılarından farklı iki araştırmacı (Sınıf Eğitimi Alan Uzmanı) tarafından da kodlanmış ve kodlamaların tutarlı olduğu tespit edilmiştir. Kodlama aşamasında iki ayrı uzmandan teyit alınmış; ulaşılan temalar, kategori ve alt kategorilerin verileri temsil etme düzeyleri ve uygunlukları ile ilgili de uzman görüşüne (Sınıf Eğitimi Alan Uzmanı) başvurulmuştur. Araştırmacıların ulaşılan sonuç ve verileri sürekli olarak teyit etmeleri, araştırmacı çeşitliliğinin olması ve iki farklı araştırmacıdan da teyit alınması teyit edilebilirlik ilkesinin sağlanması amacıyla işe koşulan diğer stratejilerdir.

BULGULAR

Saftirik Greg' in Günlüğü kitabında yer alan olumsuz iletileri belirlemek üzere yapılan analizler neticesinde ulaşılan olumsuz iletiler tema, kategori ve alt kategoriler altında sınıflandırılmıştır. Analizler neticesinde karakter özellikleri ($f=184$), dil ve üslup ($f=80$), değer atfetme ($f=42$), değersizleştirme ($f=29$) olmak üzere 4 tema oluşturulmuş ve bu temalar kendi içlerinde kategori ve alt kategorilere ayrılmıştır.

Karakter Özellikleri

Karakter Özellikleri teması; zorbalık ($f = 58$), sorumsuzluk ($f = 19$), bencillik ($f = 15$), başkalarının zor durumundan haz alma ($f = 13$), duyarsızlık ($f = 12$), küçümseme ($f = 12$), otoriteye itaatsizlik ($f = 12$), saygısızlık ($f = 9$), yalan söyleme ($f = 7$), hile yapma ($f = 7$), sabote etme ($f = 7$), hatayı kabullenmeme ($f = 6$), mücadeleden kaçma ($f = 4$), nezaketsizlik ($f = 3$) kategorilerinden oluşmaktadır. Zorbalık kategorisi akran zorbalığı ($f = 53$) ve kardeş zorbalığı ($f = 5$) olmak üzere iki alt kategoriye ayrılmıştır. Akran zorbalığı alt kategorisi fiziksel şiddet ($f = 18$), aşağılama ($f = 12$), duygusal şiddet ($f = 10$), arkadaşlarını kullanma ($f = 8$), lakap takma ($f = 3$), dışlama ($f = 1$) ve tehdit ($f = 1$) olmak üzere kategorize edilirken kardeş zorbalığı alt kategorisi duygusal şiddet ($f = 3$) ve eşyasına zarar verme ($f = 2$) olarak kategorize edilmiştir.

Şekil 5. Karakter Özellikleri Temasına İlişkin Kategoriler

Karakter Özellikleri temasında kitabın ana ve yardımcı karakterlerde geliştirilen ve okuyucuya örtük öğrenmeler sunabilecek olumsuz karakter özellikleri yer almaktadır. Bu kategoriler ve kategorilere ilişkin alıntılar aşağıda sunulmuştur:

Sorumsuzluk kategorisinde sorumluluk üstlenmekten ve yaptıklarının sorumluluğunu almaktan kaçma, sebep olduğu sorunları çözmek yerine saklama, görevi yerine getirmeme, görevi suiistimal etme/kötüye kullanma, görevi/dersi kaçılması gereken uğraş olarak yansıtma davranışları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

“...Ne yapacağımı bilmiyordum. Şarkı söyleme zamanı geldiğinde ağzımı bile açmadım.” (s.116)

Greg, okul gösterisinde şarkı söylemekle görevlidir. Ancak ona göre bu, kendisiyle dalga geçilmesine sebep olacak bir rezilliktir. Seyirciler arasındaki ağabeyinin, kendisini kameraya almaya hazırlandığını ve bunu kendisiyle ömrü boyunca alay etmek için kullanacağını düşünür. Sırası geldiği halde şarkıyı söylemez, etkinliğin aksamasına sebep olur. Yukarıdaki alıntıda da bunlardan hareketle sorumluluğunu yerine getirmeme durumu işlenmektedir.

Bencillik kategorisinde arkadaşlık ilişkilerinde bencilce davranma, başkalarıyla ilişkilerinde bencilce beklentiye girme, kişisel çıkarlarını başkalarının mağduriyetlerinin önünde tutma, yaşananlardan bencilce çıkarımlarda bulunma, başkalarını suçlama davranışları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

“Ama bu haksızlık! Bu durumda beni de cezalandırmış oluyorlar. İyi de ben yanlış bir şey yapmadım ki! Şimdi ben bilgisayar oyunlarımı nerde oynayacağım?” (s.66)

Rowley, arkadaşı Greg yüzünden ailesinden bir hafta boyunca televizyon izlememe ve Greg’ i eve davet etmeme ceza alır. Greg ise kendi ailesinin izin vermediği şiddet oyunlarını oynamak için Rowleylere gitmektedir ancak bir hafta boyunca bundan mahrum kalacağını düşünerek kızar. Yukarıdaki alıntıda da Greg’ in arkadaşının aldığı cezayı kendi çıkarları doğrultusunda yorumlayarak bencilce davrandığı bir durum işlenmektedir.

Başkalarının zor durumundan haz alma kategorisinde başkalarının kötülüğünü isteme, intikam ve başkalarına zarar vermek için planlar yapma, başkalarının yaşadığı kazalardan bencilce çıkarımlar yaparak haz duyma, başkalarını zor duruma düşürmekten memnuniyet duyma, kişisel çıkarlar için başkalarının canını yakmak isteme, kendisi zor durumdayken başkalarının da zorluk yaşamasından memnuniyet duyma durumları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

“Bütün sabah yağmur yağmıştı: kaldırımda bir sürü kurtçuk vardı. Ben de çocuklarla biraz eğlenmeye karar verdim.

-Eeeeeee (kurtçukları alıp çocukları korkutur)” (s.186)

Yukarıdaki alıntıda Greg' in kendinden küçük çocukları korkutmaktan zevk aldığı ve başkalarının zor durumlarında haz alma örneği gösterdiği durum işlenmektedir.

Duyarsızlık kategorisinde başkalarının sorun yaşamasına sebebiyet verdiği halde sonuçlarını umursamama, başkalarının yaşadığı zor durumlara ve üzüntülere hassasiyet göstermeme, empatik olmama, insanların ihtiyaçlarına ve jestlerine tepkisizlik-ilgisizlikle karşılık verme, başkalarının acılarını önemsememe, yaptığı davranışların insanlar üzerindeki etkisini önemsememe durumları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

“Oyundan sonra ailece eve gittik. Annem bir buket çiçek almıştı, benim için olmalıydı. Ama kapıdan içeri girer girmez çiçekleri çöp kutusuna fırlattı.

Umarım oyuna gelen herkes benim kadar eğlenmiştir.” (s.119)

Yukarıdaki alıntıda Greg' in okul gösterisini sabote etmiş ve başkalarını bu sebeple üzmüş olmasına rağmen bu durumdan eğlenmesi ile duyarsızlık davranışı işlenmektedir.

Küçümseme kategorisinde baba, arkadaş, rakip, rol alınan etkinlik, emek verilen öğrenci ürünleri, dâhil olunamayan arkadaş gruplarının küçümsemesi durumları almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Böylece bugün bir saatimizi bugüne dek yazılmış en berbat şarkıyı söylemeye çalışarak geçirdik.” (s.111)

Otoriteye itaatsizlik kategorisinde ebeveynlerinin izin vermediği şeylere ulaşmak için planlar yapma, onlardan gizli davranışlar sergileme, alınan cezaya aykırı davranma, annenin sözü arada bir dinlenmesi gereken biri olarak görülmesi; öğretmenin belirlediği planın dışına çıkma, öğretmene karşı itaatsizlik davranışları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Ben Anne Babalar İçin Uyarı çıkartması olan CD'lerden hiç dinleyemedim, çünkü annemle babam almama izin vermiyor. Ben de düşündüm taşındım ve tek çözümün Rodrick' in Cd'lerinden birini evden kaçırap dinlemek olduğuna karar verdim.” (s.38)

Saygısızlık kategorisinde rakibe, seyircilere, öğretmene, arkadaşlarına, emeğe, öğretmenlere karşı lakayt, özensiz, ölçsüz, rahatsızlık verici davranışlar yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

“... Yedek öğretmenler komik olurlar. Onlara istediğiniz her şeyi söyleyebilirsiniz, başınız da derde girmez.

-GregHeffley, bu problemi çözer misin?

-Annen!

-Efendim?

-Büyükannen?

-Şey, ben bunun...

-O zaman büyükbaban!" (s.207)

Yalan söyleme kategorisinde istemediği durumları engellemek için yalan söyleme, sözünü dinlemiş gibi görünmek amacıyla babayı kandırma, izin verilememe ihtimalinden hareketle aileyi kandırma, maddi kazanç sağlamak için yalan vaatte bulunma ve ilgi çekmek için arkadaşlarına yalan söyleme davranışları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

"Neyse, bugün Rowley' e dersini verdikten sonra, doğru eve gittim. Komşunun avlusunda iki tur koşup kendime terlemiş süsü verdim: babam numaramı yutmuş gibiydi." (s.33)

Hile yapma kategorisinde aileyi, arkadaşları, öğretmenleri kandırmak için hileye başvurma; kopya çekme planı yapma, rakibi sabote etmek için kâğıtları saklama davranışları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

"... Ben de sınıfta en arkada, dev gibi ABD haritasının yanında oturuyordum. Haritada bütün başkentler kırmızıyla yazılı olduğundan, eh, sorular benim için çantada keklik olacaktı." (s.99)

Sabote etme kategorisinde başarı gösterebilecekken daha fazla sorumluluk alamamak için kasten başarısız olma, kendisiyle ilgili beklentileri düşürmek amaçlı davranışta bulunma, sergilenen ortak bir etkinliği kişisel planları sebebiyle bozma, rakibi ekarte etme davranışları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

"Ben de şimdi Bayan Norton'un beni oyundan çıkarmasını sağlayacak yollar bulmaya çalışıyorum..." (s.108)

Yukarıdaki alıntıda Greg' in okul gösterisinde görev almayı alay edilesi bir durum olarak gördüğü, kendisini bu görevden attırmayı planladığı durum işlenmektedir.

Hatayı kabullenmeme kategorisinde yaptığı hatalarının sorumlusu olarak öğretmeni ve arkadaşını görme, hatada ısrarcı olma, hatayı düşünmek ve telafi etmek yerine sorumluluğu karşı tarafa yükleme durumları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

(Hatalı kendisi olduğu halde) "Aslında düşünüyorum da Rowley son zamanlarda bana FAZLA soğuk davranıyor. Ama bu çok garip çünkü yanlış hatırlamıyorsam O beni satmıştı!" (s.195)

Greg' in hatası sebebiyle arkadaşı Rowley ceza alır, Greg ise bu durumu saklar ancak daha sonra Rowley gerçeği ortaya çıkarır. Bunların neticesinde Greg, arkadaşında kendisine alınma hakkı görmediği gibi gerçekleri ortaya çıkarmasını ise arkadaş satma olarak nitelendirerek hatayı kabullenmemeye davranışı sergiler.

Mücadeleden kaçma kategorisinde içinde bulunulan durumu kabullenme, peşin hüküm verme ve değiştirmeye çalışmama ve yaşanan zor bir durumda yaşanan şehrin bile değiştirilmesinin gerekeceğine/kaçmak gerektiğine inanma durumları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Rowley paniğe kapılmaya başlamıştı. Eh onu suçlayamam tabii. Peynir’ in ortadan kaybolmasıyla ilgili gerçek ortaya çıkarsa, Rowley biterdi! Şehri, hatta ülkeyi terk etmesi gerekirdi!” (s.220)

Okulun basketbol sahasına düşürülüp küflenmiş peynire kaza ile bile dokunmak herkesçe dışlanma sebebidir, ancak akranları tarafından zorbalığa uğrayan Rowley' e bu peynir zorla yedirilir. Yukarıdaki alıntıda ise Greg' in gerçeğin ortaya çıkması durumunda Rowley' in mücadele etmek yerine okulu bırakması gerektiğini belirttiği bu olumsuz ileti işlenmektedir.

Nezaketsizlik kategorisinde yapılan jeste karşılık umursamaz davranma ve bunu çocuk olma bahanesi ile meşrulaştırma, teşekkür etme davranışını yapılması zor bir eylem olarak görme durumları yer almaktadır. Bu kategoriye dair bazı örnekler aşağıda sunulmuştur;

“Hayal kırıklığı gizlemeyi başaramamış olmalıyım, annem çok sinirlendi! Tek söyleyebileceğim, iyi ki hala çocuğum! Çünkü büyüklerin aldığı armağanları alıp sevinmiş görünmeye çalışmak zorunda kalsaydım, çuvallardım!” (s.130)

Greg, amcasının Noel için kendisine aldığı hediye beğenmez, ancak bunu saklama gereği duymayacak, bunu çocuk olması ile meşrulaştırmaya çalışacak bir bakış açısına sahiptir. Yukarıdaki alıntıda da bu nezaketsizlik durumu işlenmektedir.

Zorbalık kategorisi kendi yaş grubu ve okul arkadaşlarıyla yaşanan zorbalıklar için akran ve aile içinde kardeşlerle yaşanan zorbalık durumları için kardeş zorbalığı olarak iki kategoriye ayrılmıştır.

Akran zorbalığı alt kategorisinde karakterlerin kendi yaş grubu ve okul arkadaşlarıyla ilişkilerinde yer alan fiziksel şiddet, aşağılama, duygusal şiddet, lakap takma, dışlama ve tehdit davranışları yer almaktadır.

Fiziksel şiddet kategorisinde arkadaşına şiddet davranışı sergileme, okulda şiddeti meşrulaştırmaya çalışma, eğlenmek amacıyla şiddet davranışını tekrar etme, kostümde gerçek silah olması, sporu şiddet amacıyla kullanma, kendisi yüzünden canı yanan arkadaşına yardımcı olmaktan hassasiyet göstermeme, sorunları kavgayla halletmeye zorlama davranışları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Bugün Rowley’ i bisikletten düşürmeyi başardım ama düşündüğüm gibi olmadı. Onu omzundan vurmaya çalışıyordum ama ıskaladım ve top ön tekerleğin altına girdi.

Rowley kollarını uzatarak dengesini korumaya çalıştı ama çok sert bir şekilde sağ elinin üzerine düştü...” (s.146)

Yukarıdaki alıntıda arkadaşı Rowley’ e birçok defa oyunlar vasıtasıyla fiziksel şiddet uygulayan ve bundan rahatsızlık duymayan Greg’ in, arkadaşını kafasından beyzbol topuyla vurmaya çalıştığı ve bisikletten düşmesine sebep olduğu bir durum işlenmektedir.

Aşağılama kategorisinde arkadaşıyla alay etme, onu küçümseme, küçümseme amaçlı argo sözcükler kullanma, arkadaşının performansını aşağılama durumları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

“Şimdi bir partnere ihtiyacım vardı; ben de Rowley’ i aradım. Onu saçma sapan bir kılıpta karşımda gördüğümde, büyük bir hata yaptığımı anladım.” (s.187)

Yukarıda alıntıda Greg’ in arkadaşının kıyafetini ve dolayısıyla arkadaşını aşağıladığı ve ona bakış açısını gösteren bir durum işlenmektedir.

Arkadaşını kullanma kategorisinde kendisinin yaşayabileceği tehlikeyi arkadaşının üzerinde deneme, riskten kaçınırken arkadaşını riske atma, arkadaşını çalıştırma, kendi cezasını arkadaşının çekmesine sessiz kalma, kendi sorumluluğunu arkadaşına yükleme, eğlenmek amacıyla arkadaşını kullanma, arkadaşına nispet yapmak için başkasıyla arkadaşlık kurma davranışları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

“Bu, Rowley’ in annesinin arkadaşı olan Bayan Irvine idi. Üzerimde Rowley’ in paltosu olduğu için beni o sanmıştı herhalde. Ben de onu düzelterek değiştirdim tabii.

-Rowley Jefferson, seni müdüre şikâyet edeceğim!

-Tabii Bayan!” (s.187)

Greg küçük çocukları yoldaki kurtçuklarla korkuturken üzerinde Rowley’in paltosu vardır ve Rowley’lerin komşusu bu paltoyu giyenin Greg olduğunu anlayamaz, Rowley’i suçlar. Yukarıdaki alıntıda ise Greg’in bu durumu düzeltmek yerine arkadaşından faydalanmayı tercih ettiği durum işlenmektedir.

Duygusal şiddet kategorisinde arkadaşları korkutma amaçlı içerik ve unsurlar kullanma ve başkasına nispet yapmak amacıyla arkadaşlık kurarak arkadaşının duygularını incitme davranışları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Bütün sabah yağmur yağmıştı: kaldırımında bir sürü kurtçuk vardı. Ben de çocuklarla biraz eğlenmeye karar verdim.

-Eeeeeee (kurtçukları alıp çocukları korkutur)” (s.186)

Yukarıdaki alıntıda Greg’in küçük çocukları yoldaki kurtçuklarla korkutarak onları duygusal şiddete maruz bıraktığı ve bundan eğlendiği bir durum işlenmektedir.

Lakap takma kategorisinde hoşla gitmeyecek lakapları takarak arkadaşı mutsuz etme davranışları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

“... Kevin Kyle Adam adındaki çocuk basketbol takımının en iyi oyuncusu olduğu için ayın sporcusu seçilmişti. Duvarlara onun resimlerini astılar.

K. K. Adam

Ayın Sporcusu

İnsanların “K. K. Adam”ın yüksek sesle okunduğunda ne alama geldiğini anlamaları beş saniye sürdü. Sonra Kyle bitti zaten!

“Kaka Adam!”

“Kaka Adam!”” (s.85)

Dışlama kategorisinde okuldaki bir durum sebebiyle arkadaşı dışlama davranışı yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Abe Hall denen çocuk geçen bahar Peynir Değdir kurbanı olmuştu. Yılın geri kalan bölümünde kimse onun yanına bile yaklaşmadı. Bu yaz Abe Kaliforniya’ya taşındı. Peynir Değdir de onunla birlikte gitti.” (s.16)

Okulun basketbol sahasında peynir düşürülmüştür ve zamanla küflenen bu peynire dokunmak okuldaki çocuklar ve Greg için o kişiden uzak durulması gereken bir durum olarak görülmüştür. Yukarıdaki alıntıda da bu peynire dokunan çocuğun akranları tarafından dışlandığı ve okuldan ayrıldığı bir durum aktarılmaktadır.

Tehdit kategorisinde arkadaşını tehdit etme davranışı yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Bunun üzerine ona eğer bir dakika içinde dışarı çıkmazsa, şekerlerini yemeye başlayacağımı söyledim.” (s.16)

Greg' in, arkadaşı Rowley ile Cadılar Bayramı için şeker toplamaya çıktıkları akşamda, Rowley tuvalete gitmek ister. Ancak Greg başta buna izin vermez daha sonra da arkadaşına şart koşarak müsaade eder. Yukarıdaki alıntıda da arkadaşına tehditle yaklaştığı durum işlenmektedir.

Kardeş zorbalığı alt kategorisinde duygusal şiddet ve eşyasına zarar verme davranışları yer almaktadır.

Duygusal şiddet kategorisinde kardeşinin istemediği davranışı sergileme, kardeşiyle alay etme, kardeşini korkutma davranışları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Sonra yumağı, sanki Manny’i yemesini istercesine, onun başına doğru tuttum.

-Hiyaaa!

-Ciyaakkk! İmdaaattt!”

Tam kendisini serbest bırakacağım sırada Manny elime vurdu ve yumağı düşürmeme neden oldu. Sonra ne oldu dersiniz? Aptal, yumağı yuttu!” (s.139)

Yukarıdaki alıntıda Greg' in kardeşini örümcek süsü verdiği yumak ile korkutarak ve bundan zevk alarak ona duygusal şiddet uyguladığı bir durum işlenmektedir.

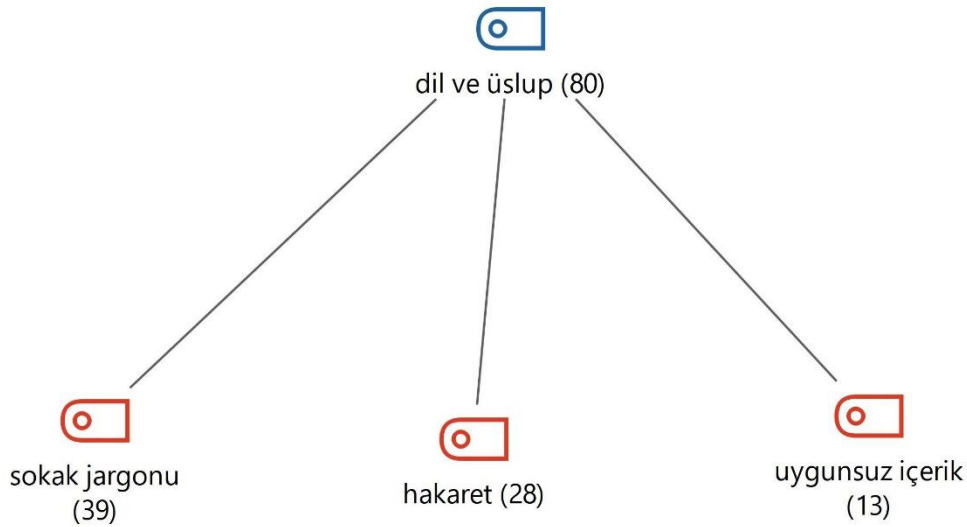
Eşyasına zarar verme kategorisinde kardeşinin oyununu bozma ve oyuncaklarına zarar verme davranışları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Sonra yaptığım şeyi kendime engel olamadan yaptım! Ama maalesef babam o sırada penceredeymiş. (Kardeşinin yaptığı kardan adama tekme atar ve yıkar.)” (s.167)

Greg, kardeşi Manny kardan adam ile oynarken yanına gider, oyununu bozmak için tekme atarak kardan adamı yıkar. Yukarıdaki alıntıda da kardeşinin oyununu bozduğunu gösteren durum işlenmektedir.

Dil ve Üslup

Dil ve Üslup teması sokak jargonu ($f = 39$), hakaret ($f = 28$) ve uygunsuz içerik ($f = 13$) olmak üzere 3 kategoriden oluşmaktadır.

Şekil 6. Dil ve Üslup Temasına İlişkin Kategoriler

Dil ve Üslup temasında kitabın ana ve yardımcı karakterlerinin kullandıkları olumsuz dil ve üslup öğeleri ile okuyucuya örtük öğrenmeler sunabilecek uygunsuz içerikler yer almaktadır. Bu kategoriler ve kategorilere ilişkin alıntılar aşağıda sunulmuştur:

Sokak jargonu kategorisinde sokak ağzıyla konuşma, sözcükleri farklı ve olumsuz anlama gelecek şekilde kullanma, yaşanan durumları tanımlarken uygunsuz sözcükler seçme, yaş grubuna uygun olmayan sözcük ve ifadeler kullanma durumları yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

“Not: Barry Palmer, *Bryan’ a hala beş dolar borçlusun, pis otlakçı!*” (s. 171)

“Yağcı ne olacak” (s. 184)

Hakaret kategorisinde insan onurunu ve emeğini zedeleyici, kırıcı, aşağılayıcı, küçümseyici ifadeler yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

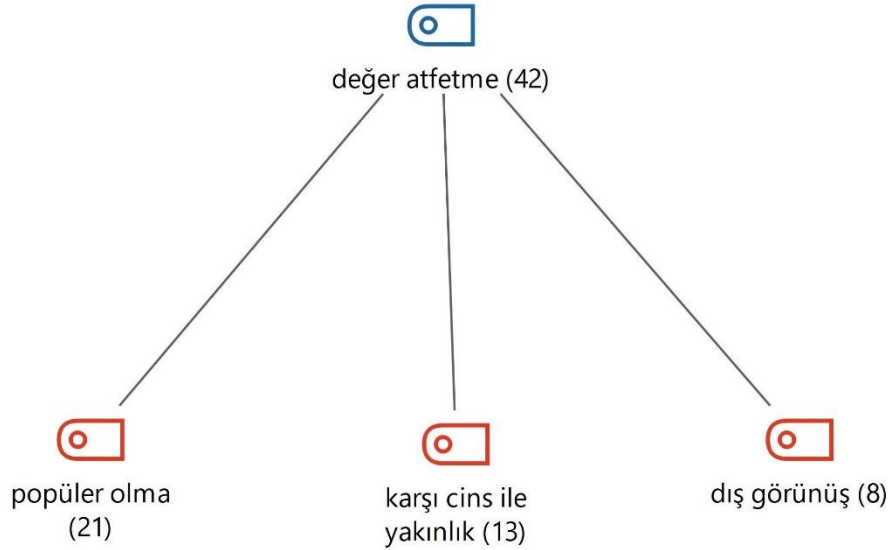
“... Bu arada demedi demeyin: o aptallardan biri yanlışlıkla *Peynir’ in üzerine yuvarlanacak ve Peynir Değdir’ i yeniden başlatacak!*” (s.90)

Uygunsuz içerik kategorisinde öpüşme, sigara, cinsellik öğesi, bedene dikkat çekme, şiddet oyunları ve unsurları ve sosyal ortamda uygunsuz olarak değerlendirilen durumlar yer almaktadır. Bu kategoriye ilişkin alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Susan Lim, eğer bunları okuyorsan: *Bryan, en yakın arkadaşın Rachel’ i dolapların arkasında öptüğü için çok üzgün. Senin büyüklük gösterip onu affetmeni bekliyor.*” (s.171)

Değer Atfetme

Değer Atfetme teması popüler olma ($f = 21$), karşı cins ile yakınlık ($f = 13$) ve dış görünüş ($f = 8$) olmak üzere 3 kategoriden oluşmaktadır.

Şekil 7. Değer Atfetme Temasına İlişkin Kategoriler

Değer atfetme temasında kitabın ana ve yardımcı karakterleri tarafından değer olmadığı halde değer olarak sunulan, yüceltilen, ulaşılması için emek verilen, ona ulaşmak için yer yolun denendiği örtük öğrenme sunabilecek içerikler yer almaktadır. Bu kategoriler ve kategorilere ilişkin alıntılar aşağıda sunulmuştur:

Popüler olma kategorisinde popülaritenin yüceltilmesi, popüler olmak için çaba sarf etme, popülaritenin tehdit edileceği durumları büyük risk olarak görme, kullanılan dili popülariteye uygun olarak seçme, popülarite kazanmak amacıyla görev almak isteme, popüler olmak için yalan söyleme ve hile yapma, dersleri popülarite kazandırma durumlarına göre değerlendirme, popüler olmak için iyi/kötü her durumun kullanılması gerekliliği durumları yer almaktadır. Bu kategoriye dair alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Dün gece yatağımda yatarken aklıma geldi: Sınıfın En Soytarısı Olabilirim.

Gerçi okulda ya da dışarıda kimsenin beni komik filan bulduğu yok ama tam oylamadan önce iyi bir numara çekersem neden olmasın?

-Ayyyyyy! (Öğretmenin sandalyesine raptiye koyar ve öğretmen oturur)” (s. 206)

Greg, popüler olmayı değer olarak benimsemiş bir çocuktur ve ona ulaşmak için her yolu denemeye hazırdır. Yukarıdaki alıntıda da öğretmenin sandalyesine raptiye koyarak, canını yakma pahasına, arkadaşları tarafından komik bulunarak popüler olmayı amaçladığı bir durum işlenmektedir.

Karşı cins ile yakınlık kategorisinde karşı cinsin ilgisini çekmek isteme, karşı cinsin hoşlanacağı şekilde davranma, flört edebilmek için çaba gösterme, ilgi çekmek için hile yapma, ders unsurlarında flört amaçlı çıkar sağlama çabası, kadın-erkek yaklaşması durumları yer almaktadır. Bu kategoriye dair bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

“Gelecek dönem sınıfa girer girmez, kendime fıstık gibi kızların arasında bir yer bulmalıyım...” (s. 11)

Greg kızlarla yaklaşmayı ve onlar tarafından beğenilmeyi amaçlayan bir çocuktur. Yukarıdaki alıntıda da Greg’in kız arkadaşlarına olan bakış açısını gösteren bir örnek işlenmektedir.

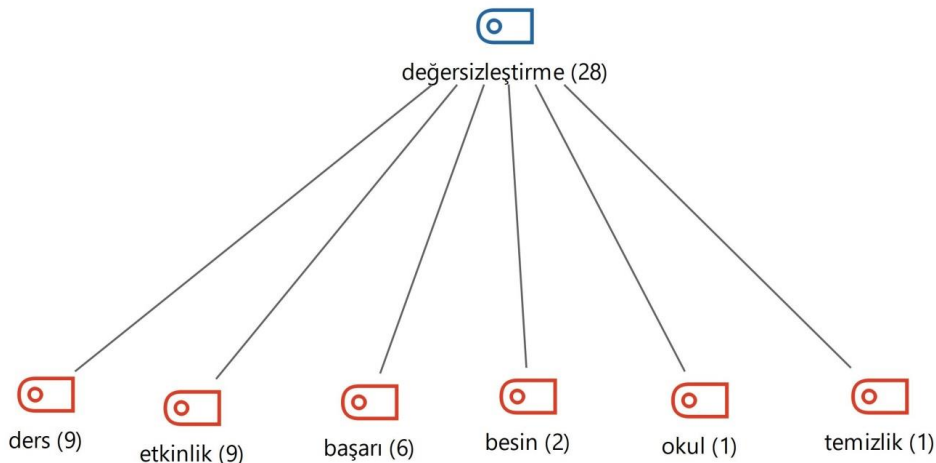
Dış görünüş kategorisinde insanları dış görünüşleriyle değerlendirme, dış görünüş ve vücut şekline çok önem verme ve bunun için çaba sarf etme, imajına önem verme, başkalarının hoşuna gitmek ve değer görmek için dış görünüşün önemli görülmesi durumları yer almaktadır. Bu kategoriye dair bazı alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Oysa şimdi her şey çok karmaşık! Kızlar artık giysilerine, ne kadar zengin olduğuna ve güzel bir popon olup olmadığına filan bakıyorlar...” (s. 12)

Yukarıdaki alıntıda karşı cinsin ilgisini çekmek için dış görünüşün önemli olduğu ve buna dair uygunsuz örnekler işlenmektedir.

Değersizleştirme

Değersizleştirme teması dersi değersizleştirme ($f = 9$), etkinliği değersizleştirme ($f = 9$), başarıyı değersizleştirme ($f = 6$), besini değersizleştirme ($f = 2$), okulu değersizleştirme ($f = 1$) ve temizliği değersizleştirme ($f = 1$) olmak üzere 6 kategorilerinden oluşmaktadır.

Şekil 8. Değersizleştirme Temasına İlişkin Kategoriler

Değersizleştirme temasında ana ve yardımcı karakterlerin önemli ve anlamlı kavramlara olumsuz anlamlar yüklemeye, değerlerini düşürme, aksi davranışların normal sayıldığı olumsuz örtük öğrenme oluşturabilecek içerikleri yer almaktadır. Bu kategoriler ve kategorilere ilişkin alıntılar aşağıda sunulmuştur:

Dersi değersizleştirme kategorisinde dersi popülerliği tehdit etmesi, ders ürünlerini uygunsuz ders dışı amaçlar için kullanma, dersten kaçma ve derse geç girmeyi amaç edinme, ders mesajını değersizleştirme durumları yer almaktadır. Bu kategoriye dair bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

“İşin en iyi taraflarından biri de ilk derse on dakika geç girmek” (s. 160)

Greg, derse geç girmeyi avantaj olarak gören bir bakış açısına sahiptir ve yukarıdaki alıntıda da dersin değersizleştirildiği bu durum işlenmektedir.

Etkinliği değersizleştirme kategorisinde ders içinde ve dışında yapılan bireysel ve toplu etkinliklerde yer alma, etkinliği ve rolü küçümseme/eziklik olarak görme, kendini etkinlikten attırmayı planlama durumları yer almaktadır. Bu kategoriye dair bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

“Yani tek bir aptal kelime edeceğim diye her gün iki saat prova yapmak zorundayım!” (s. 108)

Okuldaki gösteride yer almanın eziklik ve rezillik olduğunu düşünen Greg, öğretmenin kendisine rol vermemesi için elinden geleni yapar ama öğretmen herkese küçük de olsa bir görev verir. Yukarıdaki alıntıda da Greg ‘in bu etkinliğe bakış açısını ifade ettiği ve bu etkinliği değersizleştirdiği bir durum işlenmektedir.

Başarıyı değersizleştirme kategorisinde popüleriteyi başarıdan üstün tutma, başarısız olmayı amaçlama, daha fazla sorumluluk üstlenmemek için bilerek başarısız olma, başarıyı kişisel çıkar amaçlı kullanılmayı planlama, başarılı kişiye lakap takma durumları yer almaktadır. Bu kategoriye dair bazı alıntılar aşağıda sunulmuştur;

“... Ben de sonunda parmaklarımı birbirine yapıştırmıştım! Gerçi el yazısı dersinden D aldım almıştım ama olsun! Buna değerd” (s. 16)

Okuldaki herkes tarafından dışlanma sebebi olarak görülen oyunda ebe olmamanın yolu işaret ve orta parmakları çapraz yapmaktır. Greg de dalgınlıkla parmaklarını açmamak için onları yapıştırmayı seçer ancak bu durum onun yazısını güzel yazmasını engeller ve dersten düşük not alır. Ancak yukarıdaki alıntıda işlendiği gibi Greg, dersten düşük not almayı bu oyunda ebe olmaya yeğleyecek bir bakış açısına sahip olarak başarıyı değersizleştirmektedir.

“Beni İleri gruba dahil ettiklerini öğrenince hayal kırıklığına uğradım. Çünkü, bu fazladan bir sürü ev ödevi demek!” (s. 20)

Okulda öğrenciler seviyelerine göre İleri ve Kolay olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. İleri grupta olmanın daha fazla ödev sorumluluğu getireceğini düşünen Greg ise Kolay gruba düşebilmek için çaba sarf eder ve buna rağmen

İleri grupta olduğunu görünce üzülür. Yukarıdaki alıntıda da Greg 'in başarıyı değersizleştirdiği durum işlenmektedir.

Besini değersizleştirme kategorisinde besin maddelerinin tüketiminde sorumsuzca davranışlar sergileme durumları yer almaktadır. Bu kategoriye dair alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Buzdolabına gittim, sütü ve portakal suyunu döküp karton kutuları kumla doldurdum.” (s. 96)

Kendisine spor aleti yapmayı planlayan Greg, henüz bitmemiş olmalarına rağmen içecekleri döker ve kutularını kullanır. Yukarıdaki alıntıda da besinlerin ziyan edilerek değersizleştirildiği durum işlenmektedir.

Okulu değersizleştirme kategorisinde okula amacı dışında ve kişisel görüş ekseninde anlam yükleme ve gerçek anlamı göz ardı etme durumu yer almaktadır. Bu kategoriye dair alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Söylemeden geçemicem, bence ortaokul bugüne dek icat edilmiş en salakça fikir! Bir yanda benim gibi henüz gelişimini tamamlamamış ...” (s. 9).

Temizliği değersizleştirme kategorisinde kişisel temizliğin ceza olarak yansıtıldığı durum yer almaktadır. Bu kategoriye dair alıntı aşağıda sunulmuştur;

“Ama bu numara bana pahalıya patladı, çünkü annem beni görür görmez yukarı çıkıp duş almamı söyledi.” (s. 34)

Babasına spor yaptığı yalanını söyleyebilmek için kendisine terlemiş süsü veren Greg'e annesi duş almasını söyler. Yukarıdaki alıntıda da Greg'in temizlenmeyi bir ceza olarak gördüğü ve temizliği değersizleştirdiği durum işlenmektedir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Resmi programlarla belirtilen kazanımlardan hariç olarak öğrencilerin elde ettikleri bilgi, görüş ve değerler örtük öğrenme kapsamına girmektedir (Yüksel, 2002) ve çocukların resmi program dışında yararlandıkları etkin kaynaklardan birisi de çocuk kitaplarıdır. Bu nedenle çocuk kitaplarının içeriklerinin örtük öğrenmeler bağlamında incelenmesi önemli görülmektedir. Bu çalışmada da Saftirik Greg 'in Günlüğü kitabıyla örtük öğrenmeler neticesinde çocuklara ulaşması muhtemel olumsuz iletileri tespit etmek amaçlanmış ve elde edilen sonuçlardan hareketle *karakter özellikleri (f = 184)*, *dil ve üslup (f = 80)*, *değer atfetme (f = 42)* ve *değersizleştirme (f = 28)* olmak üzere 4 ayrı temaya ulaşılmıştır. Her bir tema için ulaşılan olumsuz iletilerin işleme sıklıklarının yüksek olması, Türkiye'de ve dünyada çok okunanlar listesinde yer alan bu kitabın çocuklara uygunluğunu tartışma konusu yapmaktadır.

Yapılan analizler neticesinde elde edilen bulgulardan hareketle ulaşılan olumsuz ileti temalarından en sık işleneni karakter özellikleridir. *Karakter özellikleri* teması zorbalık, sorumsuzluk, bencillik, başkalarının zor durumundan

haz alma, duyarsızlık, küçümseme, otoriteye itaatsizlik, saygısızlık, yalan söyleme, hile yapma, sabote etme, hatayı kabullenmeme, nezaketsizlik kategorilerinden oluşmakta ve okuyucu olan çocukların bu olumsuz karakter özelliklerini örnek almalarına, benimsemelerine ya da başkahramana öykünmelerine sebep olabilecek nitelik ve sıklıkta işlendiği görülmektedir. Çocuklar kişilik gelişim süreçlerinde öncelikle yakın çevresinden anne ve babası gibi modellerle özdeşim kurarken zamanla bu modeller yerini kitap kahramanlarına bırakır (Yavuzer, 2016). Almerico (2014)'ya göre edebiyat güçlü bir eğitim aracıdır ve çocuklar için okudukları kitaplarda karşılaştıkları karakterler, günlük hayatta karşılaştıkları gerçek insanlardan daha etkileyici olabilirler. Çocuk kitaplarında geliştirilen karakterlerin hoşgörülülük, paylaşımcı, muzip, demokratik gibi farklı ve olumlu özelliklerde olmaları çocuğa çok yönlü bakış açısı kazandırırken sosyalleşmelerine katkıda bulunur (Gönen vd., 2011). Ancak yapılan analizler sonucunda Saftirik Greg 'in Günlüğü kitabının başkahramanı Greg 'in çoğunlukla olumsuz karakter özellikleri ile geliştirildiği ve çocuklar tarafından öykünülmesi sakıncalı bir karakter olduğu söylenebilir. Oysa Güzelyurt ve Saraç'ın (2018) akademisyen ve kitap yazarlarıyla yaptıkları çalışmadan elde ettikleri sonuçlara göre çocuk kitaplarının kahramanları, çocuklara model olabilecek, kusursuz olmayan, öğüt vermeyen ve problemi ana kahramanın çözdüğü bir yapıda sunulmalıdır. Çocukların maruz kaldıkları edebiyat ürününün genel sosyal yaşam algılarını etkilediği (Beckett vd., 2010) de göz önüne alındığında incelenen kitapta çocukların kişisel ve toplumsal gelişimlerine etki edebilecek olumsuz karakter özelliklerinin işlenmesi ve kitabın sonunda bunların yanlışlığına işaret edecek bir devingenlik bulunmaması kitabın eleştirilen bir başka noktası olarak değerlendirilebilir.

Dil ve üslup teması sokak jargonu, hakaret ve uygunsuz içerik kategorilerinden oluşmaktadır. Yapılan analiz sonucunda ise incelenen kitapta sokak jargonu ($f = 35$) ve hakaret ($f = 28$) içeren ifadelerin oldukça fazla yer aldığı görülmektedir. Ancak çocuk kitaplarının en önemli işlevlerinden biri, okuyucu çocuğun dil becerilerini geliştirme ve ona dil duyarlılığı kazandırmak olmalıdır (Gönen vd., 2011). Nitelikli çocuk kitapları; anadilin sözcük varlığını, yapısını, kurallarına çocuklara tanıtmalı, onlara öykünebilecekleri dil kullanım örneklerini gelişim seviyelerine uygun şekilde sunmalıdır (Sever, 2007a). İncelenen kitapta ise bir çocuk kitabında yer almaması gereken nitelik ve nicelikte uygunsuz ifadeler bulunmaktadır. Kelime hazinesi ve dil kullanmanın önemli evrelerinden olan bu yaş grubu çocuklar için böylesi olumsuz örneklerin sorunlara yol açabileceği düşünülmektedir. Ayrıca kitapta öpüşme, çıplaklık, sigara kullanımı gibi mahremiyet ve zararlı alışkanlıkların yer aldığı uygunsuz içerikler ($f = 13$) de bulunmaktadır. "Hedef kitleye görecelik" ilkesini ihlal eden, çocuğun gelişim evrelerine uygun hazırlanmayan metinler dil gelişimine katkı sağlamadığı gibi psiko-sosyal gelişimi de olumsuz etkiler (Temizyürek vd., 2016). Çocuk kitapları çocuğun büyüme ve gelişme çağına, psikolojisine, sözcük ve kavram bilgisine, algılama düzeyine uygun bir duyarlılıkla yazılmalıdır (Şirin, 2000b). Güzelyurt ve Saraç (2018) da çalışmalarında çocuk kitaplarında beklenen niteliklerden birinin de argo kelimelere, etiketlemelere ya da lakap takmalara yer verilmemesi gerektiği şeklindedir. Ancak Saftirik Greg 'in Günlüğü kitabında bu niteliklere yer verilmediği, içerikler oluşturulurken çocukla yetişkin arasındaki farkın göz ardı edildiği, kitabın çocukların içerisinde bulunduğu gelişim dönemi dikkate alınmadan hazırlandığı söylenebilir. Nedim Bal vd. (2020) de Saftirik Greg 'in Günlüğü serisinde argo ifadeler

kullanılması ve mahremiyetin ihlal edilmesinin etik ve değerler açısından hiçbir yaş grubuna uygun olmadığını vurgulamaktadırlar.

Değer atfetme teması popüler olma, karşı cins ile yakınlık ve dış görünüş kategorilerinden oluşmaktadır. Başkahramanın popüler olmayı dersler, başarı, saygı, arkadaşlık, sorumluluk gibi kavramlar ve değerlerden üstün tuttuğu bu kitapla okuyucu çocukların da popüleriteye olduğundan fazla değer atfetmeleri ihtimali doğmaktadır. Aktaş Kubal (2019) da popüler çocuk kitaplarındaki değerleri incelediği çalışmasında Saftirik Greg' in Günlüğü' nde popülerite kavramının başkahraman tarafından değer olarak benimsendiğini ve kitap içerisinde popüleritenin birçok değerden daha sık işlendiği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca başkahramanın kız arkadaşlarıyla flört etme ve kendini onlara beğendirme çabasında olması, kız arkadaşlarına olan bakış açısını gösteren yaşına uygun olmayan ifadeler kullanması ile *karşı cins ile yakınlığa*; diğer insanlarla ve karşı cinsle olan ilişkilerde dış görünüşün önemli olduğunu, estetik olmayan görünüşe sahip olmanın ise aşağılanma sebebi olduğunu belirten ifadeleri ile de *dış görünüşe* değer atfedildiği görülmektedir. Her ne kadar bireylerin ergenlik döneminde karşı cinsle romantik bir ilişki kurmaları sağlıklı benlik gelişimleri için önemli olsa da (Furman & Shaffer, 2003) incelenen kitabın ilkokulun ilk sınıflarından itibaren okunduğu göz önüne alındığında, ortaokulda karşı cins ile romantik ilişki kurma eğilimi ve sosyal çevrede kabul görmek için dış görünüşün önemli olduğuna ilişkin olumsuz iletilere yer verilmiş olması okuyucu kitlenin süreç içerisinde oluşturduğu anlam yapılarının yanlış dayanaklar üzerine inşa edilmesine sebebiyet verebilir. Taylor (2003) ise çocuk kitaplarındaki cinsiyet kalıpları üzerine, çocuklarla yaptığı analizler neticesinde kitapların çoğunlukla erkekleri cesaretlendirirken kadınları aşağıladığını, erkek karakterlerin önemli işler yaparken kadın karakterlerin ikincil rollerde yer aldığı sonucuna ulaşmışlardır. Saftirik Greg' in Günlüğü 'nde de erkek karakterler ön planda tutulurken kadın karakterler başkahraman tarafından dış görünüşleriyle değerlendirilen ve bu niteliklerine göre değer bulan karakterlerdir. Yine bu kitapta kadın ve erkek bedeninin bu yaş grubuna uygun olmayan özellikleriyle işlendiği söylenebilir. Ayrıca ilkokul seviyesinde çocukların dikkatlerinin dış görünüşe ve özellikle estetik olmaya çekilmesi çocuk kitaplarında yer almaması gereken bir unsur olarak düşünülmektedir. Çocuk kitaplarında güzelliğin görünenin ötesinde ve karakter özelliklerinde aranması gerektiğine dair içerikler sunulması beklenmektedir.

Değersizleştirme teması dersi, etkinliği, başarıyı, besini, temizliği ve okulu değersizleştirme kategorilerinden oluşmaktadır. Başkahraman olan Greg' in dersleri önemsemeyen, başarılı olmayı eziklik olarak gören, başarıyı popüleriteden üstün tutan, başarısız olmak için çaba sarf eden, derslerden kaçmak için fırsat kollayan, derslerin popüleriteye hizmet etmesi gerektiğini düşünen bir öğrenci olarak dersi ve başarıyı; *'bugüne dek icat edilmiş en salakça fikir'* ifadesi ile de okulu değersizleştirdiği söylenebilir. Ancak çocuk kitaplarında okul, başarı ve derslere dair böylesi olumsuz işlenişlere yer verilmesi çocukların bu kavramlara yükledikleri anlamların yanlış örneklerden harekete oluşması, değişmesi ya da aşınmasına sebep olabilir. Erdal ve Yurtseven Yılmaz'a (2018) göre de ana kahramanın okula karşı bakış açısı okuyucu çocukların bakış açılarını da etkileyebilecek niteliktedir. Ayrıca kitapta okulda yapılan etkinliklerde yer almanın eziklik ve alay konusu olma sebebi olarak işlendiği hatta başkahramanın kendisini etkinlikten attırmayı planladığı ve sırası geldiği halde görevini yerine getirmeyerek etkinliği

değersizleştirdiği durumlara da rastlanmaktadır. Okul, her ne kadar bireylere mesleki geleceklerine dair kazanım sağlasa da onların topluma aktif katılımları konusunda ihtiyacı olan becerileri edinme fırsatı da sunar (Hewitt, 2006). Dolayısıyla okulların akademik olduğu kadar sosyal gelişimi destekleyen kurumlar olduğundan hareketle okulun ve etkinliklerin değersizleştirildiği işlenişler eleştirilebilecek bir diğer noktadır denilebilir. Ayrıca dünyada gıda malzemesine ulaşmakta büyük zorluklar yaşayan hatta hayatını kaybeden çocuklar varken ve okullar ve medya aracılığıyla tasarruf farkındalığı oluşturulmaya çalışılırken fazla gelen yiyecekleri tuvalete, kutularını kullanmak için ise içecekleri lavaboya dökmek besininin değersizleştirildiği durumlardır. Yine başkahramanın temizlenmeyi ceza olarak gören bir çocuk olması da temizliği önemseyen toplumumuz ve sağlık için olumsuz olan bir diğer ileti olarak değerlendirilebilir.

Bu çalışma kapsamında yapılan analizler ve yukarıda sunulan sonuçlardan hareketle Saftirik Greg' in Günlüğü isimli kitabın içerdiği olumsuz iletiler ve oluşabilecek olası örtük öğrenmeler neticesinde çocuklar için sakıncalı niteliklere sahip olduğu söylenebilir. Özellikle ana kahramanın olumsuz karakter özellikleriyle ve durağan olarak geliştirildiği; dil kullanımının yaşının oldukça üzerinde olduğu ve çocuk kitaplarında yer almaması beklenen sokak jargonu, hakaret ifadeleri ve uygunsuz içerikler barındırdığı; popüler olma, karşı cinsle yalınlık ve dış görünüş gibi kavramlara gereğinden fazla değer yüklenirken; ders, etkinlik, başarı, okul, besin ve temizlik kavramlarının içlerinin boşaltıldığı ve değerlerinin düşürüldüğü görülmektedir. Dolayısıyla çok satanlar listesinde yerini koruyan bu kitap aracılığıyla çocuklara istenmedik modeller ve örtük öğrenmeler sunulduğu, gelişim dönemindeki okuyucu kitle için kitabın uygunluğunun tartışılır olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Saftirik Greg' in özgün yazı tipi ve resimlerden oluşan basit anlatımıyla her seviyedeki çocuğun kolaylıkla okuyabileceği bir kitap olarak ülkemizde de hem ilk hem de ortaokul öğrencilerince sıklıkla tercih edilen kitap serilerindedir. Saftirik Greg' in Günlüğü' nün çocuklar tarafından sevilerek okunmasının nedenleri başkahramanın okuyucu yaş seviyesinde olması, konusunun çocukların yaşamsal gerçekliğine dayanması ve türünün mizah olmasıdır (Karababa & Alamdar, 2017). Ancak çocukların okudukları karakterlere öykündükleri gibi (Sever, 2007), mizahi unsurları hayatlarına taşıma eğilimde oldukları da göz önüne alınmalıdır. Mizahın kullanım amaçları göz önüne alındığında bireyin kendisi ve başkalarını kabul etme, hoşgörü ve iyilikseverliği amaçlayan sağlıklı; kendisi ve başkalarına zarar veren/yaralayan sağlıksız mizah türlerinde sınıflandırıldığı görülmektedir (Yerlikaya, 2007). Çocuklara sunulan mizahi unsurların kendini geliştirici ve katılımcı mizah tarzında olması; saldırgan ve yıkıcı mizahi unsurları barındırmaması beklenmektedir (Yerlikaya, 2007). Ancak incelenen çocuk kitabı her ne kadar mizahi türde yazılmış olsa da mizahın bahsi geçen olumsuz tarzlarında işlendiği görülmekte ve kitabın bu niteliğiyle de incelenmesi gerekli görülmektedir. Fingon' un (2012) okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerle yaptığı çalışmanın gözlemleri de çocukların Saftirik Greg' in Günlüğü' nü gönüllü olarak seçtiklerini, kitaptaki metin ve resimleri okurken çok eğlendiklerini ve zorlanmadıklarını göstermektedir. Saftirik Greg' in Günlüğü' nün de çocuklar tarafından çok tercih edilmesinden yola çıkarak içerdiği olumsuz iletilere rağmen çocuklarda okuma zevk ve alışkanlığını geliştirdiği düşünülebilir. Spanothymiou vd. (2015) çocukların literatürdeki kahraman ve kötü adamları değerlendirdiği çalışmasında, çocukların Greg' i komik ve yaramaz olarak değerlendirdiklerini tespit

etmiştir. Kitabın ana karakteri kahraman değil, anti-kahraman (Mackey, 2014) niteliği taşımaktadır. Bu özelliği ile çocukların kitabın ana karakteri olan Greg' i model almayacakları da düşünülebilir. Ancak kitabın içeriğinde Greg' in karakter özelliklerinin yanı sıra başka olumsuz iletiler içerdiği de göz önünde bulundurulmalıdır. Bu nedenle çocukları eğlendirerek okuma motivasyonlarını artırabilecek bir kitap olsa da içerdiği iletiler ile işlediği örtük programın Millî Eğitim Bakanlığının resmi programında hedeflenen kazanımlar ile örtüşmediği söylenebilir.

ÖNERİLER

Saftirik Greg' in Günlüğü isimli kitapta yer alan olumsuz iletilerin incelendiği bu çalışmadan hareketle; kitabı okuyan çocuklar üzerinde onların algılarını, görüşlerini ve tutumlarını inceleyen araştırmalar yapılabilir. Bunun yanı sıra ebeveynler ve öğretmenlere Saftirik Greg' in Günlüğü' nün içerdiği olumsuz iletiler konusunda kitabı okuyan çocuklarda farkındalık oluşturacak konuşma/tartışma etkinlikleri yapmaları önerilebilir. Çok satanlar listesinde yer alan diğer kitap, dergi, film, çizgi film ve oyunlar da çocuklara sundukları örtük öğrenme ortamları ve iletileri bakımında incelenebilir. Ayrıca çocukların, ebeveynlerin ve öğretmenlerin bu kitapları seçme motivasyonları üzerinde çalışılabilir. Çok satanlar listesinde yer alan kitaplar da dahil olmak üzere çocuklara yönelik ürünlerin (dergi, film, çizgi film, animasyon, oyun) içeriklerinde yer alan olumsuz iletileri ayırt edebilme ve bunlardan doğru çıkarımlar yapabilme becerilerini ortaya koyan çalışmalar yapılabilir.

ETİK BEYAN

Bu makalede dergi yazım kuralları, yayın ilkeleri, araştırma ve yayın etiği ve dergi etik kuralları takip edilmiştir. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlalde sorumluluk yazarlara aittir.

Yazar(lar)ın Katkı Oranı Beyanı: Bu çalışmada birinci yazar %60 ikinci yazar %40 oranında katkıda bulunmuştur.

KAYNAKÇA

- Aksoy, Ö. (2014). Evaluation of Dede Korkut's tenth story "Usun koca oğlu seğrek destanı" according to the hidden education. *Türkbilig*, 28, 105-110. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turkbilig/issue/52819/697671>
- Aktaş Kubal, S. (2019). *Çok okunan çocuk kitaplarının değerler yönüyle incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Almerico, G. M. (2014). Building character through literacy with children's literature. *Research in Higher Educational Journal Volume*, 26, 1-13.
- Alsubaie, M. A. (2015). Hidden curriculum as one of curren tissue of curriculum. *Journal of Education and Practice*, 6(33), 125-128. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1083566.pdf>
- Arıcı, A. F. (2018). *Çocuk edebiyatı ve kültürü* (2. Baskı). Pegem Akademi.
- Ary, D., Jacobs, L. C. & Sorensen, C. (2010). *Introduction to Research in Education* (8. baskı.). Thomson Wadsworth.
- Aslan, C. (2019). *Çocuk edebiyatı ve duyarlılık eğitimi* (3. Baskı). Pegem Akademi.

- Azizoğlu, Ç., Gökmenoğlu, T. & Ünal Bozcan, E. (2018). Çocuk kitaplarında değerler: KKTC'de örtük program bağlamında bir çalışma. *Başkent University Journal of Educational*, 5(2), 122-138.
- Beckett, A., Ellison, N., Barrett, S. & Shah, S. (2010). 'Away with the fairies?' Disability with in primary-age children's literature. *Disability & Society*, 25(3), 373-386. <https://doi.org/10.1080/09687591003701355>
- Cemiloğlu, M. (2006). Eğitim bilimi açısından örtük program ve halk anlatılarının örtük program bağlamında değerlendirilmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 257-269. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/153292>
- Çobanoğlu, R. & Engin Demir, C. (2014). The visible side of the hidden curriculum in schools. *Elementary Education Online*, 13(3), 776-786.
- Çubukçu, Z. (2012). The effect of hidden curriculum on character education process of primary school students. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 12(2), 1526-1534.
- Demirel, Ş. (2011). Çocuk edebiyatı. İçinde Ş. Demirel (Ed.) *Edebi metinlerle çocuk edebiyatı* (p.43-68). Pegem akademi.
- Durkheim, E. (2016). *Eğitim ve sosyoloji*. (Çev. Pelin Ergenekon). Pinhan.
- Erdal, K. (2008). Çocuk edebiyatı ve çocuk kitapları. *Milli Eğitim Dergisi*, 37 (178), 156-165.
- Erdal, K. & Yurtseven Yılmaz, H. (2018). Saftirik Greg'in Günlüğü serisinde okul yaşamı. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(2), 1126-1147. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/teke/issue/38234/442074>
- Erdem, A. (2011, 5-7 Ekim). *İlköğretim öğrencilerinin bakış açısıyla çocuk kitaplarındaki kahramanlar*. 3. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu, Ankara, Türkiye.
- Fingon, J. C. (2012). Nontraditional texts and the struggling/reluctant reader. *Voices from the Middle*, 19(4), 70-75.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E. & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education*. McGrawHill.
- Furman, W., & Shaffer, L. (2003). The role of romanti crelationships in adolescent development. In P. Florsheim (Ed.), *Adolescent romantic relations and sexual behavior: Theory, research, and practical implications* (p. 3-22). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Gönen, M., Katrancı, M., Uygun, M. & Uçuş, Ş. (2011). İlköğretim birinci kademe öğrencilerine yönelik çocuk kitaplarının, içerik, resimleme ve fiziksel özellikleri açısından incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 36(160), 250-265. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/773/274>
- Güzelyurt, T. & Saraç, S. (2018). 48-66 aylık çocukların gelişim düzeylerine uygun çocuk kitapları nasıl olmalıdır? Bir delphi çalışması. *Uluslararası Çocuk Edebiyatı ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 52-75. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/chedar/issue/39177/439839>
- Hewitt, T. W. (2006). *Understanding and shaping curriculum; What we teach and why*. Sage Publications.
- Horn, R. A. Jr. (2003). Developing a critical awareness of the hidden curriculum through medialiteracy. *The Clearing House*, 76(6), 298-300. <https://doi.org/10.1080/00098650309602024>
- Karababa, S. & Alamdard, S. G. (2017). Çocuk edebiyatı kitaplarında mizah: Saftirik Örneği. *International Journal of Language Academy*, 5(8), 331-347. <https://doi.org/10.18033/ijla.3813>

- Karatay, H. (2018). *Okuma eğitimi kuram ve uygulama*. Pegem Akademi.
- Küçük, S. (2019). *Çocuk kitaplarının temel değerler bakımında incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi].
<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Lukens, R. J. (2003). *A Critical handbook of children's literature*. Allynand Bacon Publishing.
- Mackey, M. (2014). Royandthewimp: Thenature of an aesthetic of unfinish. In M. Reimer, N. Ali, D. England & M. D. Unrau (Eds.), *Seriality and Texts for Young People* (p. 218-236). Palgrave Macmillan.
https://doi.org/10.1057/9781137356000_12
- Nedim Bal, P., Murat, M., Özer, F. & İşgören, Ö. (2020). Saftirik ve soyut düşünce becerileri. *International Social Sciences Studies Journal*, 6(54), 94-107. <http://dx.doi.org/10.26449/sss.1951>
- Oğuzkan, A. F. (2010). *Çocuk edebiyatı*. Anı.
- Özer, F. (2019). *Saftirik Greg'in Günlüğü serisinin değerler bağlamında incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Pulimeno, M., Piscitelli, P. & Colazzo, S. (2020). Children's literature to promote students' global development and wellbeing. *Health Promotion Perspectives*, 10(1), 13-23. <https://doi.org/10.15171/hpp.2020.05>
- Schreiber, J. B. & Asner-Self, K. (2011). *Educational research. The interrelationship of questions, sampling, desing, and analysis*. Wiley.
- Sever, S. (2007a). Çocukların edebiyatının çocuğun gelişim sürecindeki yeri ve önemi. İçinde Z. Güneş (Ed.), *İlköğretimde çocuk edebiyatı* (ss. 1-37). Anadolu Üniversitesi.
- Sever, S. (2007b). Çocuk kitaplarında bulunması gereken temel özellikler. İçinde Z. Güneş (Ed.), *İlköğretimde çocuk edebiyatı* (ss. 39-64). Anadolu Üniversitesi.
- Sever, S. (2013). *Çocuk edebiyatı ve okuma kültürü*. Tudem.
- Shtulman, A. & Carey, S. (2007). Improbable or impossible? How children reason about the possibility of extraordinary events. *Child Development*, 78(3), 1015-1032. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2007.01047.x>
- Sönmez, V. & Alacapınar, F. G. (2015). *Örnekleriyle eğitimde program değerlendirme*. Anı.
- Spanothymiou, P., Kyridis, A., Christodoulou, A., & Kanatsouli, M. (2015). Children's evaluations of villains in children's theheroes and literature. *Studies in Media and Communication*, 8(1), 47-66.
<http://dx.doi.org/10.11114/smc.v3i1.779>
- Stanek, A., Clarkin, C., Bould, M. D., Writer, H. & Doja, A. (2015). Life imitating art: Depictions of the hidden curriculum in medical television programs. *BMC Medical Education*, 15(156), 1-8.
<https://doi.org/10.1186/s12909-015-0437-8>
- Şirin, M. R. (2000a). Çocuk edebiyatı nedir? İçinde M.R. Şirin (Ed.), *99 soruda çocuk edebiyatı* (ss. 9-10). Çocuk Vakfı.
- Şirin, M. R. (2000b). Çocuklar için yapılacak edebiyatın oluşumundaki temel kavramlar ve duyarlıklar olan çocuğa göre, çocuksu ve içimizdeki çocuk kavramlarını çocuk edebiyatı kültürü çerçevesinde açıklar mısınız? İçinde M.R. Şirin (Ed.), *99 soruda çocuk edebiyatı* (ss. 18-21). Çocuk Vakfı.
- Şirin, M, R. (2007). *Çocuk edebiyatı kültürü "Okuma alışkanlığı ve medya sarmalı"*. Kök.

- Taylor, F. (2003). Content analysis and gender stereotypes in children's book. *Teaching Sociology*, 31(3), 300-311.
<https://amariebagwell.files.wordpress.com/2014/11/content-analysis-and-gender-stereotypes-in-childrens-books.pdf>
- Temizyürek, F., Şahbaz, N. K. & Gürel, Z. (2016). *Çocuk edebiyatı*. Pegem Akademi.
- Türk Dil Kurumu. TDK. (2020, 15 Şubat). *Güncel Türkçe sözlük*. <http://sozluk.gov.tr/>
- Woolley, D. J. & Cox, V. (2007). Development of beliefs about storybook reality. *Developmental Science*, 10(5), 681-693. <https://doi.org/10.1111/j.1467-7687.2007.00612.x>
- Yavuzer, H. (2016). *Çocuk psikolojisi*. Remzi Kitabevi.
- Yerlikaya, N. (2007). *Lise öğrencilerinin mizah tarzları ile stresle başa çıkma tarzları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. [Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin.
- Yüksel, S. (2002). Örtük program. *Eğitim ve Bilim*, 27(126), 31-37.
<http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/5140/1222>
- Yüksel, S. (2007). Örtük programın öğretmen adaylarının öğretmenlik meslek derslerine yönelik düşüncelerine etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 50(50), 321-345.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10347/126738>
- Zivtci, F. (2006, 4-6 Ekim). *Çocuk kitaplarında kahramanın yeri ve önemi*. 2. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu, Ankara, Türkiye.